

Förslag till

Årsredovisning 2021

Bräcke
kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

KOMMUNENS VISION	3
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	4
ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING	4
DEN KOMMUNALA KONCERNEN	5
VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING	8
EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	8
HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE	16
STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN	18
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING	23
BALANSKRAVSRESULTAT	29
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	31
FÖRVÄNTAD UTVECKLING	39
FINANSIELLA RAPPORTER	41
RESULTATRÄKNING	41
BALANSRÄKNING	42
KASSAFLÖDESANALYS	43
NOTER	44
DRIFTREDOVISNING	53
INVESTERINGSREDOVISNING	55
MILJÖREDOVISNING	59
REDOVISNINGSPRINCIPER	60
NÅGRA FAKTA OM BRÄCKE KOMMUN	65

KOMMUNENS VISION

Kommunfullmäktige har, i oktober 2011, antagit en vision för Bräcke kommun (kf § 55/2011).

Bräcke kommuns vision;

- I Bräcke kommun lever alla ett rikt, jämställt och bra liv och är delaktiga i utformningen av en god kommunal service.
- Den starka framtidstron gör att vi tar de initiativ som krävs för att alla ska få en bra tillvaro. Samverkan är ett honnørsord.
- Läget mellan Östersund och Sundsvall med goda kommunikationer bland annat, gör våra bygder attraktiva att bosätta sig i.
- Vi hälsar alla välkomna till oss och att delta i det rika fritids- och kulturlivet.

Sammanfattning

I framtidens Bräcke kommun:

- ökar befolkningen
- ökar näringslivet
- ökar välbefinnandet

Ny vision antagen

I oktober 2021 har kommunfullmäktige antagit en ny vision, att gälla från och med 1 januari 2022 (kf § 68/2021). Den nya visionen lyder: **”Bräcke kommun - En nytänkande och hållbar kommun att leva, verka och utvecklas i!”**

Bräcke kommun anknyter genom sin vision till länets regionala utvecklingsstrategi:

”Jämtlands län 2050 – En nytänkande och hållbar region att leva, verka och utvecklas i.”

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Bräcke kommuns verksamhet det gångna året.

Förvaltningsberättelsen är upprättat i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, 11 kapitlet och Rådet för kommunal redovisning (RKR) R15 Förvaltningsberättelse.

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunens resultat efter avstämning mot balanskravet uppgår till minus 17,3 miljoner kronor. Jämfört med föregående år är kommunens resultat 6,4 miljoner kronor sämre i år.

Fem år i sammandrag

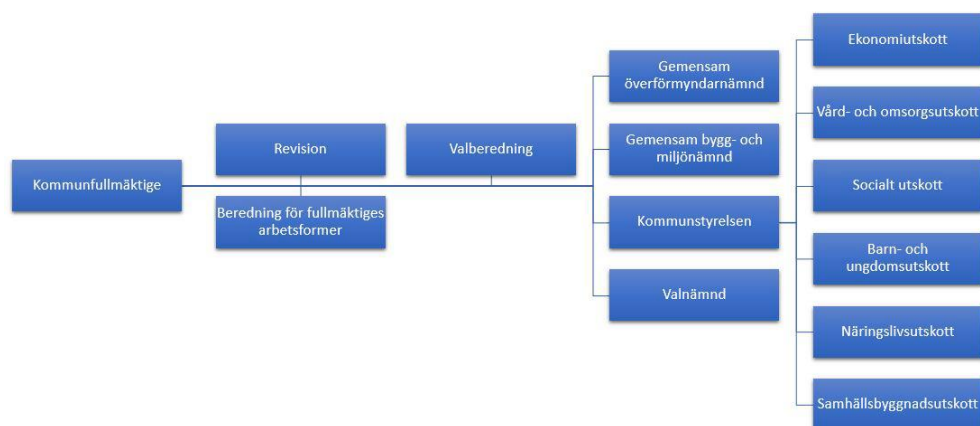
KONCERNEN					
Ekonomi	2021	2020	2019	2018	
Verksamhetens intäkter, mkr	182,6	138,8	138,0	160,9	
Verksamhetens kostnader, mkr	-653,0	-593,8	-578,3	-595,6	
Årets resultat, mkr	-17,2	-11,2	1,3	-3,2	
Soliditet	11,0%	15,0%	17,5%	17,9%	
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser	-29,0%	-27,0%	-25,5%	-29,3%	
Kassalikviditet %	79,5%	86,2%	94,8%	96,4%	
Nettoinvesteringar, exkl leasing mkr	17,9	21,3	30,6	14,0	
Självfinansieringsgrad	48,0%	123,9%	289,0%	10,3%	
Långfristig låneskuld, mkr	177,1	179,7	184,5	194,3	
KOMMUNEN					
Ekonomi	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter, mkr	130,7	135,7	138,4	160,9	158,7
Verksamhetens kostnader, mkr	-603,1	-592,3	-581,3	-593,2	-588,7
Periodens resultat, mkr	-17,3	-10,9	0,4	0,9	0,7
Soliditet, %	12,1%	15,9%	18,4%	19,0%	18,8%
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser, %	-29,7%	-27,3%	-26,0%	-29,2%	-31,9%
Kassalikviditet %	70,1%	81,0%	90,0%	93,2%	82,2%
Nettoinvesteringar, exkl leasing mkr	15,1	20,1	13,2	13,8	24,7
Självfinansieringsgrad, %	19,2%	123,4%	328,0%	107,2%	76,1%
Långfristig låneskuld, mkr	172,2	176,1	180,9	190,7	195,5
Övriga nyckeltal					
	2021	2020	2019	2018	2017
Folkmängd 31/12	6 175	6 181	6 298	6 376	6 501
Kommunal skattesats inkl landstingskatt och begravningsavgift	35,3%	35,3%	34,8%	34,8%	34,8%
Antal anställda (månadsanställda)	656	655	679	671	704
Sjukfrånvarons andel i förhållande till ordinarie arbetstid	7,11%	7,99%	6,10%	6,65%	7,62%

*Kassalikviditet definieras som omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder. *Soliditet definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital. *Självfinansieringsgraden definieras som kassaflöde från verksamhetsnetto dividerat med nettoinvesteringar.

Den kommunala koncernen

KOMMUNENS SAMLADE VERKSAMHET			
Kommunkoncernen		Kommunala uppdragsföretag	
Nämnder	Koncernföretag	Samägda företag utan betydande inflytande	Kommunala entreprenader
Kommunfullmäktige	MidSweden 365 AB (89,94 %)	Kommuninvest ekonomisk förening	Avfallshämtning - Lundstams Återvinning AB
Valnämnd	Jämtlands Gymnasieförbund (6,48 %)	Samordningsförbundet i Jämtlands län	Slamtömning - Revsunds Transport AB
Revision	Jämtlands Räddningstjänstförbund (8,23 %)	Gemensam nämnd för upphandling	Yttre skötsel och vinterväghållning - Synerco AB
Kommunstyrelse <ul style="list-style-type: none"> • Ekonomiutskott • Vård- och omsorgsutskott • Socialt utskott • Barn- och ungdomsutskott • Näringslivsutskott • Samhällsbyggnad utskott 		Gemensam nämnd för drift och service, utveckling samt specialistfunktioner	Ledningsspolning - ISS Industriservice AB
Gemensamma nämnder Bräcke och Ånge bygg och miljönämnd		Gemensam nämnd för sammanhållen upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter	Standardhöjande åtgärder på gator – NCC AB
Gemensam överförmyndarnämnd i Bräcke och Berg			

Politisk organisation

Kommunfullmäktige har det övergripande ansvaret för kommunens verksamheter och är kommunens högst beslutande organ. Ansvar och befogenheter regleras i reglementen och i delegationsordningar. Kommunfullmäktige ansvarar bland annat för följande uppgifter:

- Tar beslut om kommunens inriktning, verksamhet och ekonomi. De beslutar till exempel om budget, skattesats och avgifter för kommunal service.
- Beslutar om den kommunala förvaltningens organisation och verksamhetsformer
- Väljer ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen och nämnderna
- Utser revisorer som granskar kommunens verksamhet.

Kommunfullmäktige har också ytterst det politiska och ekonomiska ansvaret för verksamheter som bedrivs i de kommunägda bolagen och förbunden och tar bland annat beslut om bolagsordning och ägardirektiv. Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare utses vart fjärde år av kommunens medborgare.

Kommunstyrelsen, vars ledamöter utses av kommunfullmäktige, har det strategiska ansvaret för ledning, samordning och uppsikt över all kommunal verksamhet. Det innebär bland annat ansvar för:

- lång- och kortsiktig ekonomisk planering
- uppföljning av ekonomi och verksamhet
- intern kontroll
- näringspolitiska åtgärder

I Bräcke kommun bedrivs i princip all löpande verksamhet direkt under kommunstyrelsen, vilket innebär att kommunstyrelsen har ansvaret för den löpande verksamheten inom kommunen, förbereder ärenden som ska beslutas av kommunfullmäktige och genomför beslut som fattats i kommunfullmäktige.

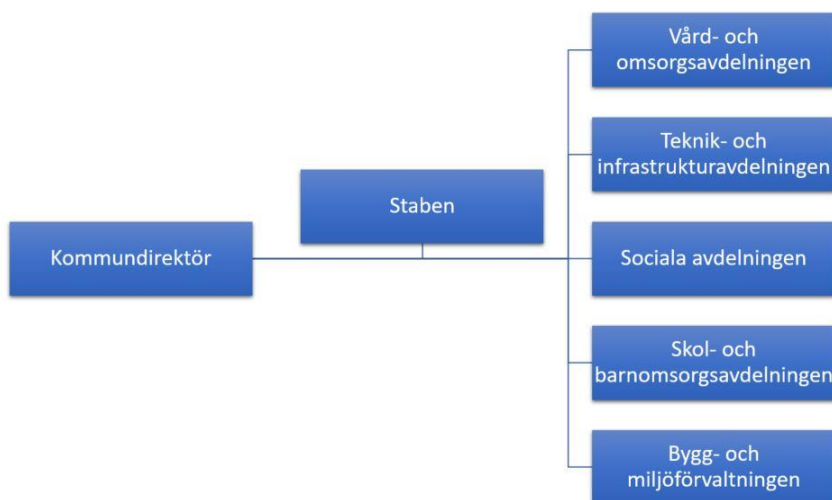
Det finns tre nämnder i kommunen, varav två är gemensamma med annan kommun:

- Valnämnd – är lokal valmyndighet och ansvarar bland annat för att genomföra allmänna val och val till europaparlamentet.
- Gemensam överförmyndarnämnd i Bräcke och Berg – har till huvuduppgift att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godmanskap och förvalterskap. Nämnden kontrollerar hur de sköter ekonomisk förvaltning och personlig omvårdnad
- Bräcke och Ånge bygg- och miljönämnd – ansvarar för kommunens myndighetsuppgifter inom plan- och bygglagens, trafiklagens och bostadsanpassningslagens område. Nämnden ansvarar även för myndighetsuppgifter inom verksamhetsområdet för livsmedel samt för miljö- och hälsoskydd.

Under kommunstyrelsen finns sex arbetsutskott som har till uppgift att bereda ärenden till kommunstyrelsen där beredning behövs, inom sina respektive områden:

- Ekonomiutskottet
- Vård- och omsorgsutskottet
- Sociala utskottet
- Skolutskottet
- Näringslivsutskottet
- Samhällsbyggnadsutskottet.

Förvaltningsorganisation

Bräcke kommun är organiserad i sex avdelningar. Avdelningarna består av anställda medarbetare som planerar och genomför det arbete som kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder beslutat om. Kommundirektören är kommunens högsta tjänsteperson med ansvar för styrning och ledning av förvaltningsorganisationen.

Koncernföretag

Koncernföretag definieras som en juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier kommunen har ett varaktigt betydande inflytande. Kommunen kan utöva ett sådant inflytande själv eller tillsammans med ett eller flera kommunala koncernföretag. Om inflytandet inte är betydande, anses den juridiska personen ändå vara ett kommunalt koncernföretag, om den har särskild betydelse för kommunens verksamhet eller ekonomi. I koncernen Bräcke kommun ingår MidSweden 365 AB, Jämtlands Gymnasieförbund och Jämtlands Räddningstjänstförbund.

MidSweden 365 AB

Ordförande: Karin Gydemo Granlöf

Bolaget bildades under 2016. Kommunens ägande i bolaget uppgår till 89,94 procent. Övriga delägareägare är privata företag.

Bolagets syfte är att med iakttagande av kommunallagens bestämmelser främja en utveckling av turismen och besöksnäringen i kommunen och att främja en uthållig verksamhet för fritidsanläggningen för skidåkning inomhus.

Jämtlands Gymnasieförbund

Ordförande: Pär Löfstrand (L)
Ledamot: Cathrine Blomqvist (s)
Ledamot: Ingrid Kjelsson (c)
Förbundschef: Mikael Cederberg

Det huvudsakliga uppdraget för Jämtlands gymnasieförbund är att ansvara för medlemskommunernas skyldighet att erbjuda kommunernas ungdomar gymnasieutbildning i enlighet med lagar och förordningar.

Förbundet ägs av Bräcke, Krokoms, Ragunda, Åre och Östersunds kommuner. Förutom gymnasieskola och gymnasiesärskola ingår förbundets verksamhet även vuxenutbildning, uppdragsutbildning, svenska för invandrare (SFI) samt kvalificerad vuxenutbildning.

Jämtlands Räddningstjänstförbund

Ordförande: Stephen Jerand (kd)
Ledamot: Yngve Hamberg (s)
Förbundschef: Lars Nyman

Jämtlands Räddningstjänstförbund består av ägarkommunerna Östersund, Krokoms, Strömsund, Berg, Ragunda, Härjedalen och Bräcke.

Förbundet arbetar för att skydda människors liv, hälsa och egendom samt miljön mot olyckor. Förutom att släcka bränder och göra räddningsinsatser arbetar man förebyggande med tillsyn, information, rådgivning och utbildning.

Uppdragsföretag

Uppdragsföretag definieras som juridiska personer där kommunen äger en mindre del (samägda) eller där verksamheten bedrivs på entreprenad av större omfattning. Kommunala entreprenader definieras som företag som helt ägs av andra juridiska personer än kommunen och till vilken kommunen överlämnat vården av en kommunal angelägenhet. Det ska finnas ett avtal mellan kommunen och entreprenören om att denna ska bedriva kommunal verksamhet av större omfattning. Kommunen har ett huvudansvar för att tjänsterna erbjuds kommunmedborgarna och verksamheten skulle annars utförts i egen regi.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomiska förutsättningar

I de senaste prognoserna räknar SKR med en starkare utveckling av skatteunderlaget för åren 2021 – 2023 men svagare för 2024 - 2025. Den positiva förändringen 2021 beror på lönesummans utveckling med en större faktisk ökning under de sista månaderna.

Enligt SKR:s senaste prognos för 2021 har BNP (Sveriges bruttonationalprodukt) ökat med 4,9 procent och arbetade timmar ökat med 1,3 procent. Arbetslösheten ligger kvar på en relativt hög nivå men beräknas sjunka under de kommande åren.

Återhämtningen i svensk ekonomi har för Bräckes del, bland annat inneburit positiva slutavräkningar som förbättrat skatteintäkterna för 2021 med drygt sju miljoner. Totalt har årets skatte- och statsbidragsintäkterna blivit 12,8 miljoner kronor bättre än budgeterat.

På grund av pandemin har staten även under 2021 beslutat att betala ut vissa ersättningar. I januari beslutades att statsbidraget för merkostnader på grund av pandemin skulle förlängas till och med december månad 2020. Den ersättningen har utbetalats och intäktsförts under 2021

och har inneburit ett tillskott med 2,3 miljoner kronor för merkostnader inom omsorgen. Regeringens beslut att ersätta arbetsgivare för sjuklönekostnader för perioden januari – september 2021 har inneburit ersättningar till kommunen med drygt 1,7 miljoner kronor. Den så kallade skolmiljarden som syftar till att öka förutsättningen för alla barn och elever att få den utbildning de har rätt till, trots pandemin, har utbetalats till Bräcke med totalt 0,6 miljoner kronor. Kommunen har också fått ersättning för tillsyner av tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen med drygt 0,1 miljoner kronor.

Utöver ersättningar på grund av pandemin, har kommunen också sökt och beviljats ett antal andra mer eller mindre riktade statsbidrag. Merparten av dem ska återredovisas, vilket också innebär att kommunen kan bli återbetalningskyldig.

Kommunsektorns ekonomi är på det hela taget god och många kommuner och regioner bedöms redovisa rekordresultat. Men det finns ett antal små och medelstora kommuner som även detta år redovisar underskott och behöver vidta en rad åtgärder för att få en ekonomi i balans. Bräcke är en av de kommunerna.

Vid ingången av 2021 saknades 36,1 miljoner kronor i budgeten för att vara i balans. Trots de många extra statsbidragen, har kommunen haft stora svårigheter att komma i balans. De utredningsuppdrag som ekonomiutskottet tidigare beslutat om och som inte redovisats och slutförts, har fortsatt varit i fokus under året. Utifrån de analyser som SKR gjort för kommunen, under våren, har det också tydliggjorts inom vilka verksamheter kommunen är dyrare än vad de borde vara. Ett flertal åtgärder för att minska kommunens kostnader har påbörjats och kommer att behöva pågå under flera år. Konkreta exempel är att till exempel anpassa antalet säboplatser till aktuellt behov och att se över organisationsstruktur inom grundskolan. Bräcke kommun är också en av 25 kommuner (och 13 regioner) som har möjlighet att under januari – mars 2022 ansöka om stöd för att finansiera omställningsåtgärder i syfte att få en ekonomi i balans¹.

Befolkningsutveckling

Det befolkningstal som påverkar kommunens skatte- och statsbidragsintäkter är antalet invånare den 1 november året innan. Det innebär att kommunens ekonomi för 2021 påverkas av hur många som var skrivna i kommunen den 1 november 2020. Den 1 november 2021 var antalet invånare 6 163 personer, en minskning med 44 personer sedan den 1 november 2020. I skatter och statsbidrag innebär befolkningsförändringen drygt tre miljoner kronor lägre intäkter för 2022.

Totalt sett har kommunens befolkning de senast 20 åren minskat med drygt 1 200 personer. Om man omsätter det till dagens siffror, så innebär det att kommunen nu har 85 miljoner kronor mindre skatte- och statsbidragsintäkter att lägga till kommunens verksamheter. Konsekvensen med långvarig befolkningsminskning är att kommunen får svårare att erbjuda kommunal service med bibehållen kvalitet.

Några andra befolkningsfaktorer som påverkar ekonomin i kommunen är till exempel hur stor andel av befolkningen som är i arbetsför ålder. Medelåldern i kommunen är 47,2 år att jämföra med medelåldern i riket som är 41,6 år. En hög medelålder innebär troligen att det är färre som är i arbetsför ålder och som då bidrar till skatteunderlaget samt att det är en högre andel äldre som är i behov av kommunens omsorger i form av särskilt boende eller hemtjänst.

¹ Delegationen för kommunal ekonomi i balans i enlighet med Förordning (2021:820) om tillfälligt statsbidrag för kommunala åtgärder för en ekonomi i balans.

Av kommunens befolkning bor 52,9 procent utanför tätort, att jämföra med snittet i Sverige där endast 12,4 procent bor utanför tätort. Att en stor andel bor på landsbygd och att avstånden är stora innebär bland annat att kostnader för skolskjutsar och hemtjänst blir högre jämfört med om de flesta istället skulle bo i kommunens tätorter.

De senaste befolkningsprognoserna för kommunen visar att kommunen troligen fortsätter att minska sin befolkning, att andelen äldre blir fler och att antalet barn i förskola respektive skola minskar. Det innebär fortsatt stora utmaningar när det gäller kommunens ekonomi.

Arbetsmarknad

I takt med att restriktioner har lättats har efterfrågan på arbetskraft ökat under 2021. I Arbetsförmedlingens enkätundersökning med arbetsgivare under hösten är anställningsplanerna rekordstora inför 2022. Samtidigt har antalet nyanmälda lediga platser som anmälts till Arbetsförmedlingen ökat i hög omfattning under slutet av året.

Arbetslösheten är tillbaka på samma nivåer som innan pandemin men långtidsarbetslösa med svag konkurrensförmåga är fortfarande kvar på en hög nivå.

Enligt Arbetsförmedlingens statistik för december 2021 har den totala arbetslösheten i riket minskat, från 8,8 procent till 7,2 procent, sen årets början. I Bräcke kommun har antalet öppet arbetslösa i åldern 18 – 64 år minskat med 2,3 procentenheter till 6,7 procent, om man jämför med samma tidpunkt föregående år.

Antalet öppna arbetslösa uppgår till 88 personer, en minskning med 49 personer från årets början. Inkluderar man även arbetslösa som är pågående i arbetsmarknadsprogram är siffran 187 personer i december jämfört med 262 vid årets början.

Antalet utrikesfödda arbetslösa uppgår i december till 68 personer, varav 39 personer i program. Jämfört med årets början är det en minskning av antalet arbetslösa utlandsfödda med 32 personer.

Arbetslösheten bland unga (18 – 24 år) uppgår i december till 11,4 procent. Antalet öppet arbetslösa ungdomar (18-24 år) uppgick i december till åtta personer, en minskning med åtta personer sen januari. Antalet sökande ungdomar i program har under året minskat till 21 personer jämfört med 26 personer i december 2020.

Kommunen står inför stora demografiska utmaningar och har liksom flera andra kommuner, svårigheter att attrahera, rekrytera och behålla medarbetare med rätt kompetens, främst inom vissa yrkeskategorier. I konkurrens med närliggande kommuner, kommer det vara allt viktigare att vara en attraktiv arbetsgivare. Några faktorer som troligen kommer påverka är att det finns goda förutsättningar till pendling samt möjligheter till distansarbete.

I tabellen nedan visas andelen arbetslösa i kommunen, länet och riket per december 2021 med jämförelsesiffror för december 2020 (källa: Arbetsförmedlingen statistik).

	Bräcke		Jämtland		Riket	
	Dec-21	Dec-20	Dec-21	Dec-20	Dec-21	Dec-20
18 - 64 år	6,7%	9,0%	5,4%	7,2%	7,2%	8,8%
<i>varav i program</i>	3,5%	4,3%	2,8%	3,6%	3,7%	4,2%
Utrikesfödda	19,2%	25,5%	17,1%	22,5%	17,8%	21,1%
<i>varav i program</i>	11,0%	16,3%	10,1%	13,8%	9,8%	11,3%
18 - 24 år	11,4%	14,6%	8,0%	11,6%	8,7%	11,8%
<i>varav i program</i>	8,3%	9,0%	5,1%	7,7%	5,2%	7,0%

Finansiella risker och riskhantering

Den av fullmäktige beslutade finanspolicyn (kf § 14/2018) innehåller riktlinjer och regler för finansverksamheten inom kommunen och den kommunala koncernen.

Låneskuld och ränterisk

Enligt finanspolicyn är checkkredit och reverslån tillåtna instrument för upplåning av kortfristig och långfristig finansiering. För att begränsa ränterisken ska räntebindningstiden i låneportföljen spridas över tid. Den genomsnittliga räntebindningstiden ska enligt finanspolicyn inte understiga två år och inte överstiga fyra år.

Koncernens samlade låneskuld, hos Kommuninvest, (lång- och kortfristig) uppgår den 31 december 2021 till 181,7 miljoner kronor, varav kommunens låneskuld uppgår till 176,2 miljoner kronor och MidSweden 365 AB:s låneskuld till 5,5 miljoner kronor. Den genomsnittliga räntesatsen för koncernen har uppgått till 1,43 procent.

Kommunen har under året amorterat 4,7 miljoner kronor. Kostnaden för låneräntor har under 2021 uppgått till 2,6 miljoner kronor.

(mkr)	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Koncern					
Låneskuld	181,7	184,5	189,3	199,1	
Låneräntor	2,6	3,2	3,8	4,8	
Kommun					
Låneskuld	176,2	180,9	185,7	195,5	200,4
Låneräntor	2,6	3,2	3,8	4,8	5,5

Den genomsnittliga räntebindningstiden, per den 31 december 2021, uppgår till 4,4 år. Den genomsnittliga räntesatsen har uppgått till 1,46 procent.

Enligt finanspolicyn ska kapitalbindningen i låneportföljen spridas över tid enligt nedanstående normportfölj. Utfallet per balansdagen 31 december 2021 visar att spridningen ligger i nivå eller under maximala nivåer i enlighet med finanspolicyn.

Kapitalbindning	< 1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år	6-7 år	7-8 år	8-9 år	9-10 år
Maximalt	35%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Utfall 31/12 2021	27%	6%	10%	4%	8%	13%	3%	8%	11%	10%

Likviditetsrisk

Enligt finanspolicyn får placering av kortfristig överlikviditet ske via räntebärande värdepapper eller via bankinlåning.

Koncernens och kommunens likvida medel är placerade via bankinlåning. Kommunen har en checkkredit hos Swedbank som uppgår till 10 miljoner kronor. Den har inte behövt utnyttjas under året. Utvecklingen av likvida medel har varierat de senaste åren. En konsekvens av att kommunen, för andra året i rad, redovisar minusresultat innebär att de likvida medlen snabbt minskar.

	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Likvida medel (mkr)	29,4	49,1	54,2	36,9	50,1	40,4

Pensioner och förändring av pensionseskuld

Kommunkoncernen har ett omfattande pensionsåtagande där åtagandet för kommunen vid årets slut uppgår till 239,1 miljoner kronor inklusive löneskatt, inkluderat både arbetstagare och förtroendevalda (KPA 2021-12-05).

Pensionsförpliktelse redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som en ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse bedöms uppgå till 179,6 miljoner kronor inklusive löneskatt.

Kommunen har inte gjort några placeringar avseende pensionsmedel. Någon reservering av likvida medel för pensionsskulden som ligger utanför balansräkningen har inte gjorts. Av den skuld som finns upptagen i balansräkningen och den reservering som gjorts under eget kapital återlånas allt i verksamheten.

Den pensionsskuld som återfinns i ansvarsförbindelsen minskar för varje år med motsvarande de pensionsutbetalningar som görs till tidigare anställda. Även räntor och basbeloppsuppräknings påverkar skulden.

Den förmånsbestämda pensionen avser pensionsavsättning till de arbetstagare som har en årsinkomst som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp.

Den avgiftsbestämda ålderspensionen innefattar alla anställda från det år man fyller 21 år. Pensionsavgiften som arbetsgivaren betalar in till KPA Pension är 4,5 procent av den pensionsgrundande lönen. Den betalas in i mars året efter intjänandeåret. Den anställda väljer själv försäkringsbolag, förvaltningsform eller fondförsäkring. För den som inte gör något val betalas pensionsavgiften till en traditionell pensionsförsäkring med återbetalningsskydd i KPA Pensionsförsäkring AB.

Tabellen visar kommunens totala pensionsåtagande:

(mkr)	Utfall 2021-12-31	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Utfall 2018-12-31	Utfall 2017-12-31
Intjänad pension < 1998 (ansvarsförbindelsen)	179,6	188,2	193,2	202,0	212,3
Förmånsbestämd pension (avsättning i balansräkningen)	43,0	36,8	33,2	32,4	25,0
Avgiftsbestämd ålderspension (kortfristig skuld i balansräkningen)	16,5	16,2	16,1	17,8	17,1
Total pensionsskuld	239,1	241,2	242,5	252,2	254,4

Pensionskostnaderna budgeteras dels i PO-pålägget² som avgiftsbestämd ålderspension och förändring av avsättning, dels under gemensamma anslag för pensionsutbetalningar och förvaltningsavgifter. Tabellen visar totala pensionskostnader (exklusive förtroendevaldas pensionskostnader).

² De kalkylerade personalomkostnaderna har under 2021 uppgått till 40,15 procent. Av det är 31,42 procent lagstadgade arbetsgivaravgifter, 0,13 procent av avtalsförsäkringar och 8,6 procent av kollektivavtalad pension.

(mkr)	Utfall	Utfall	Utfall
	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Premie KAP-KL	1,1	1,0	1,1
Avgiftsbestämd ÅP KAP-KL	12,6	12,9	12,8
Avgiftsbestämd ÅP AKAP-KL	2,9	2,8	2,3
Skuldförändring exkl särskilda beslut	3,9	0,4	-0,7
Skuldförändring särskilda beslut	0,1	0,0	0,0
Finansiell kostnad	0,6	0,9	1,0
Utbetalningar ansvarförbindelse	12,0	13,3	13,1
Utbetalningar exkl särskilda beslut	1,8	1,9	1,8
Utbetalningar särskilda beslut	0,0	0,0	0,0
Total pensionskostnad	35,0	33,2	31,4

Nytt pensionsavtal

I december 2021 kom parterna överens om ett nytt pensionsavtal för kommuner och regioner. Det nya avtalet AKAP-KR kommer börja gälla den 1 januari 2023 och innebär bland annat att kommuner och regioner går över från ett förmånsbestämt till ett avgiftsbestämt pensionssystem. Pensionsavsättningarna till de anställda höjs och samtidigt får arbetsgivarna ökade möjligheter att förutse uppkomna pensionskostnader.

Borgensåtagande

Borgensåtaganden innebär en kreditrisk för kommunen eftersom kommunen åtar sig att fullfölja betalningsförpliktelser för gäldenärens räkning om denne inte i utsatt tid kan reglera sin skuld.

Kommunens borgensåtagande för koncernbolaget MidSweden 365 AB uppgår till 5,6 miljoner kronor, varav 0,1 miljoner kronor avser borgen för pistmaskin och 5,5 miljoner kronor avser borgen för lån hos Kommuninvest.

Kommunfullmäktige har beslutat att kommunen vid behov borgar för byggkrediter till fiberföreningar i kommunen motsvarande det stöd som föreningen beviljas från Jordbruksverket, Post- och Telestyrelsen samt Länsstyrelsen och Region Jämtland Härjedalen (kf § 81/2014, kf § 15/2016, kf § 79/2017). De borgensåtaganden som återstår bedöms upphöra under närmaste året.

Det borgensåtagande som finns för Företagarna Bräcke avser en checkkredit under projektiden, motsvarande det beviljade stödet från Leader Mittland Plus, för uppförande av servicebyggnad samt ställplatser för husvagnar och husbilar i hamnområdet i Bräcke samhälle (kf § 46/2018).

Av de borgensåtaganden för Folkets husföreningar som beslutades om på 90-talet återstår endast ett för Hunge Folkets husförening. Det minskar för varje år i takt med att föreningen avbetalar på sitt lån.

I juni 2020 beslutade kommunfullmäktige att bevilja borgen för en checkkredit till Kälarnebygdens kooperativa förening för att möjliggöra anläggning av en drivmedelsstation i Kälarne (kf § 36/2020). Beslutet gällde under förutsättning att Region Jämtland Härjedalen beviljar stöd med 85 procent av den totala kostnaden på 2 064 000 kronor, att erforderliga handlingar kring markerande och drift upprättas samt att bygglov och andra tillstånd som krävs erhålls. I oktober 2020 beslutade Region Jämtland Härjedalen att bevilja investeringsstödet (RUN/552/2020). Kommunen har därefter skrivit på för borgensåtagandet i januari 2021.

Per den 31 december 2021 uppgår kommunens totala borgensåtagande till 17,9 miljoner kronor.

(mkr)	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Koncernföretag	5,6	4,1	4,1	4,1	-
Fiberföreningar	8,8	8,8	11,0	11,0	0,8
Folketshusföreningar	0,8	0,8	1,1	1,2	1,2
Företagarföreningen Bräcke	0,7	0,7	0,7	0,7	-
Kälarnebygdens ek för	2,0	-	1,0	-	-
Summa borgensåtagande:	17,9	14,4	17,9	17,0	2,0

Övriga finansiella risker

Kommunens tvist med Lotus Maskin och Transport AB

Lotus Maskin och Transport AB kontrakterades att i egenskap av totalentreprenör bygga skid tunneln i Gällö. I slutet av 2017 uppstod en tvist mellan parterna varvid parterna ställde krav och motkrav. I november 2018 mottog kommunens advokater ett utkast till en första inlägga för att väcka talan. Avsikten med utkastet var enligt Lotus advokater att parterna ska träffas för att utreda om förutsättningar finns för en uppgörelse i godo. Lotus krav, enligt utkastet, uppgår till drygt 35 miljoner kronor. Bräcke kommun utarbetade ett utkast på svar och överlämnade detta till Lotus. Kommunens motkrav avseende förseningsvite uppgår till 17 miljoner kronor samt motkrav för avgående arbeten på flera miljoner kronor. Kommunen bestrider samtidigt Lotus krav.

I mars 2019 träffades parterna och under mötet enades de om att Lotus skulle återkomma med ett förlikningsbud. Kommunen konstaterade utifrån Lotus förlikningsbud att parterna står väldigt långt från varandra och förkastade budet. Den sista kontakten under 2019 inträffade i maj/juni 2019.

I juni 2021 kontaktade Lotus advokater på nytt kommunens advokater i frågan. Kontakten är en preskriptionsbrytande åtgärd vilket innebär att tvisten kvarstår minst till i mitten av 2023.

Översiktlig redovisning av väsentliga risker

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Befolkning	Befolkningsminskning.	Kommunen	Översyn av servicenivåer, ta bort ej obligatorisk verksamhet, skattehöjning.
Global och inhemsk konjunkturnedgång	Avmattning i konjunkturen vilket leder till lägre skatte- och statsbidragsintäkter.	Kommunen	Översyn av servicenivåer, ta bort ej obligatorisk verksamhet, skattehöjning.
Statens hantering av utjämnings-system	Inget beslut om förändrad kostnadsutjämnning vilket innebär en fortsatt obalans mellan kostnads- och intäktsökningar.	Kommunen	Översyn av servicenivåer, ta bort ej obligatorisk verksamhet, skattehöjning.

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Riksdagens och regeringens styrning med riktade statsbidrag	En fortsättning med väldigt många riktade statsbidrag.	Kommunen	Fortsatt kortsiktig planeringshorisont. Extra resurser krävs för att hantera administrationen av riktade statsbidrag.
Verksamhetsrisk			
Personal	Svårigheter kompetensförsörjning.	Kommunens verksamheter	Kompetensförsörjningsprojekt, omprioriteringar.
Stora budgetavvikelse inom kärnverksamhet.	Svårigheter att hålla fastställd budget avseende personalresurser.	Kommunens verksamheter	Ramtillskott, översyn av servicenivåer, ta bort ej obligatorisk verksamhet, skattehöjning.
Finansiell risk			
Ränterisk	Hög skuldsättning - kostnadseffekter vid ökad räntenivå.	Kommunala koncernen	Tak för skuldsättning. Extra amorteringar vid likviditetsöverskott. Vid nyupptagna lån eller omsättning sprida lånen över en 10-årsperiod. Forward start av lån som ska omsättas.
Likviditet	Inte kunna hantera betalningar på kort och lång sikt.	Kommunala koncernen.	För bolaget - öka intäkterna genom aktiv marknadsföring och söka sponsorer, se över kostnader, begära lån från majoritetsägaren, nyupplåning med borgen från kommunen, begäran om ägartillskott. För kommunen - minska kostnader och skapa resultat.
Investeringsbehov	Gamla fastigheter och anläggningar, behov bland annat av äldreboenden, simhallar och bostäder.	Kommunala koncernen.	Långsiktiga planer, smarta lösningar, investera med egna medel. Söka medfinansiering.
Borgensåtagande	Inlösen av borgensåtaganden.	Kommunala koncernen.	Undvika nya borgensåtaganden där risken för åtagandet bedöms hög.
Ekonomiska underskott i kommunala bolag	Ägartillskott till kommunala bolag	Kommunala koncernen	Tydliggöra ägarens krav på bolag gällande ägarens uppsiktsplikt. Samverkan och dialog kring långsiktiga planer för att bolaget ska komma i balans.

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Finansiell risk			
Nedskrivningsbehov av aktier	Om MidSweden 365 behöver göra en nedskrivning av sina anläggningstillgångar	Kommun	Tydliggöra ägarens krav på bolag gällande ägarens uppsiktsplikt. Samverka och dialog kring långsiktiga planer för att bolaget ska komma i balans.
Tvister	Negativt utfall av pågående tvist med Lotus Maskin och Transport AB.	Kommunala koncernen	Avsätta resurser så att kommunens ståndpunkt och argumentation är väl underbyggd.

Händelser av väsentlig betydelse

Covid-19

Pandemin är alltjämt en fråga som kommunen måste hantera och förhålla sig till. Under våren 2021 påbörjades vaccinationer, inledningsvis med tyngdpunkt på äldreomsorgen. Vaccineringen innebar att skola och barnomsorg var mest påverkade av pandemin under hösten.

Under våren och sommaren var flera verksamheter stängda, vilket var i linje med Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Skolorna i Bräcke kommun hade under vårterminen delvis distansundervisning för att begränsa smittspridningen och skapa förutsättningar för att hålla avstånd. Under våren infördes även regionala rekommendationer som gällde fram till sista maj. Från den 1 juni hävdes de regionala rekommendationerna och ersattes då med nationella rekommendationer. Smittspridningen i såväl Sverige som i länet fick en tydlig nedåtgående trend i början på sommaren och det var under sommaren få bekräftade smittade i Bräcke kommuns geografiska område. Inför skolstart dök en ny mutation (Delta) upp i Sverige och det skedde sedan i mitten av augusti en ökad smittspridning i hela landet, dock från låga nivåer. I november - december muterade viruset återigen (till omikron) och smittspridningen tog åter fart i världen, Europa och Sverige. I Bräcke kommun ökade smittspridningen dramatiskt inför julhelgerna och i slutet av januari 2022 var det en allmän smittspridning i hela kommunen. Den stora skillnaden jämfört med tidigare är att en stor del av befolkningen nu är vaccinerad, vilket är ett viktigt skydd mot svårare sjukdom och död.

I dagsläget har knappt 50 procent, i åldern över 18 år, vaccinerats med tre doser medan 80 procent, i åldern över 65 år, har vaccinerats med tre doser.

Kommunens krisledningsgrupp, som har varit aktiverad sedan i mars 2020, avvecklades formellt den 3 juni 2021. Den 7 januari 2022 återupptogs formellt krisledningsgruppen och i nuläget har gruppen veckovisa lägesuppdateringar.

Under det pandemiska förloppet, till och med 17 februari 2022, har antalet brukare i Bräcke med bekräftad covid-19 uppgått till 77 stycken, varav 20 stycken har avlidit med konstaterad smitta. Antalet medarbetare med bekräftad smitta uppgick, den 23 februari 2022, till 368 stycken, varav 188 medarbetare arbetar inom omsorgen. I några fall har det varit personer som återinsjuknat i covid-19.

Från och med den 9 februari har regeringen tagit bort merparten av restriktionerna. Dock gäller fortfarande riskreducerande och förebyggande åtgärder inom hälso- och sjukvård och omsorgen, så länge det finns en omfattande smittspridning i samhället.

Kommunens ekonomiska situation och budgetbrist

Kommunen har under många år haft en budgetmodell som i praktiken har varit "budget på budget" med förslag på verksamhetsförändringar utifrån den demografiska utvecklingen (det vill säga anpassad till de förväntade intäkterna för kommande år). Modellen fungerade tillfredsställande fram till år 2018 då storleken på verksamhetsförändringar inte matchade intäktsminskningarna. Det innebar att det från och med 2018 funnits ett obetingat sparbetning i budgetarna. Åren 2018 och 2019 klarade kommunen att hantera dessa budgetbrister men år 2020 var budgetbristen för stor (32,5 miljoner kronor). Resultatet för 2020 blev ett underskott med 11,4 miljoner kronor. Den stora skillnaden mellan budgetbristen och resultatet under 2020 berodde i huvudsak på de enormt stora ersättningarna som regeringen tillsköt med anledning av pandemin. Inför 2021 var budgetbristen 36,1 miljoner kronor med ett resultat på minus 17,3 miljoner kronor. Förbättringen jämfört med budget beror till stor del på bättre skatte- och statsbidragsintäkter. I kommunplanen för 2022 är budgetbristen 18,5 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen (ks § 226/2020) beslutade i november 2020 att beställa en ekonomisk analys av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Syftet med analysen var att identifiera de verksamheter som avviker mest kopplat till jämförbara kommuner och utifrån den kompensation som kommunen får från staten. Den ekonomiska analysen (daterad 2021-02-24) identifierade framförallt tre områden där kommunen är dyrare än vad den borde vara. De tre områdena är grundskola, äldreomsorg och bostadsverksamhet. SKR beslutade därefter, i samråd med kommunen, att göra en fördjupad analys (daterad 2021-05-06) med fokus på de tre områdena i syfte att identifiera nya möjligheter som skulle kunna innebära kostnadsminskningar.

I samband med den fördjupade analysen informerade SKR att de har utarbetat en alternativ budgetmodell som tar avstamp i de intäkter kommunen får. SKR hjälper till att implementera budgetmodellen i form av ett projekt. Kommunstyrelsen beslutade (ks § 71/2021) att kommunen skulle delta i projektet med ambitionen att en ny budgetmodell, i linje med SKR:s modell, ska vara på plats inför budget 2023. Projektet startade i augusti 2021 och kommer avslutas i april 2022. Målet är att ha färdiga budgetramar för budget 2023, enligt den nya budgetmodellen, inför kommunfullmäktiges beslut i juni. Ett första steg i den nya budgetprocessen har genomförts i form av en planeringsdag som genomfördes den 1 februari 2022. Deltagare på planeringsdagen var kommunfullmäktiges presidium, kommunstyrelsens ledamöter och ersättare, alla chefer samt representanter för de lokala fackliga organisationerna. Huvudfokus under dagen var att bryta ned de politiska målen som fastställdes av kommunfullmäktige i november 2021 och utifrån målen tillsammans identifiera och diskutera de utmaningar som kommunen har.

I höstbudgeten 2020 beslutade regeringen att införa ett tillfälligt statsbidrag (kommundelagationen) till kommuner och regioner med särskilt svag ekonomi. Under våren 2021 skickade finansdepartementet ut en remiss på hur hanteringen skulle ske. Förslaget innebar i praktiken att kommunen var diskvalificerad till det tillfälliga statsbidraget. Kommunen valde därför att skicka in ett yttrande (eku § 44/2021) på remissen. Regeringen har under sommaren beslutat om slutliga direktiv för *Delegationen för kommunal ekonomi i balans*. Beslutet innebär att de kommuner och regioner som år 2020 hade en negativ soliditet har rätt att ansöka om stöd. Sökande med störst behov och hög skattesats ska prioriteras. Delegationen, som är organiserad hos Kammarkollegiet, presenterade i december 2021 hur ansökan ska gå till och vilka regler som gäller. I korthet ska ansökan vara inlämnad senast den sista mars 2022 och omfatta förslag på åtgärder med kostnadsberäkningar samt en bedömning hur stora driftsbesparingar respektive åtgärd ger. Ambitionen är att kommunstyrelsen kommer godkänna ansökan på sitt ordinarie sammanträde den 23 mars.

Kommunstyrelsens ekonomiutskott gav kommundirektören i uppdrag att genomföra ett stort antal utredningar under hösten 2019. Nedanstående redovisning är en sammanställning av de uppdrag som har behandlats politiskt under 2021.

- Äldreomsorgsutredning (kf § 12/2021)
- Ekonomisk brytpunkt för hemtjänststimmar (kf § 13/2021)
- Badhusutredning (kf § 50/2021)
- Resultat- och målstyrning, vision och politiska mål (kf § 68/2021)
- Äldrestrategi 2022-2025 (kf § 108/2021)
- Omställning till behov 2022 - särskilda boendeplatser, trygghetsboende och mötesplatser (kf § 109/2021)

Stoppaket

Beslut

Kommunstyrelsen beslutade i maj 2021 (ks § 68/2021) om en rad stoppåtgärder med anledning av det prognostiserade resultatet för 2021. I oktober förlängde kommunstyrelsen sitt beslut från maj att gälla året ut (ks § 141/2021). Utöver en allmän uppmaning till samtliga verksamheter att vara ytterst restriktiva innehöll stoppaketet sex punkter:

- Ett generellt inköpsstopp införs under resten av året. Det innebär att alla inköp som inte är av rutinkaraktär eller helt nödvändiga för att bedriva verksamheten ska beslutas av lägst avdelningschef.
- Ett stopp för tillsättning av vikariat och allmän visstidsanställning, där den tidsbegränsade anställningstiden understiger två månader, införs för resten av året. Kundnära tjänster, inom verksamheterna vård- och omsorg, LSS, skola och barnomsorg samt matproduktion, undantas. Avsteg beslutas av lägst avdelningschef.
- Ett generellt övertidsstopp, inom alla verksamheter som inte direkt påverkar människors liv och hälsa, införs under resten av året. Avsteg beslutas av lägst avdelningschef.
- Ett generellt utbildningsstopp införs under resten av året. Undantag är utbildningar/kurser som pågår, finansieras med externa medel eller är nödvändiga för att följa ny lagstiftning. Interna konferenser som medför kostnader genomförs inte. Externa konferenser som medför kostnader beslutas av lägst avdelningschef. Alla avsteg beslutas av lägst avdelningschef.
- Tjänsteresor utanför kommunen ska undvikas under resten av året. Avsteg beslutas av lägst avdelningschef.
- Ett generellt investeringsstopp i egna verksamhetslokaler införs i väntan på nya utredningsuppdrag avseende verksamhetsförändringar. Akuta åtgärder för att förebygga allvarliga följdskador på fastigheter eller allvarliga arbetsmiljörisiker undantas. Avsteg beslutas av lägst kommundirektör.

Uppföljning

Staben har genomfört en enklare uppföljning gällande efterlevnaden av stoppaketet. Uppföljningen har omfattat en avstämning med samtliga avdelningschefer gällande efterlevnaden samt en avstämning av utfall jämfört med budget inom några av områdena. En viktig faktor att ta hänsyn till är att parallellt med stoppaketet har det pågått en pandemi, med alternativa och nödvändiga merkostnader om följd. Nedan följer en sammanfattning av uppföljningen:

- Samtliga avdelningschefer anger att verksamheterna har varit mycket restriktiva till alla inköp som inte har varit av rutinkaraktär eller helt nödvändiga. Inom ramen för nödvändiga inköp är pandemin den största orsaken. I något fall har beslut fattats att skjuta fram planerade utvecklingsprojekt i tid. En enkel analys i redovisningen visar att för konton som kan kopplas till inköp, har kostnaden varit 3,5 miljoner kronor lägre än budget. I dessa siffror ingår 0,8 miljoner kronor som har en direkt koppling till pandemin (och då finns det sannolikt ett mörkertal). Före pandemin (2019) var kostnaderna 2,5 miljoner kronor högre än budget.
- Åtgärden har efterlevts av berörda verksamheter.

- c) Övertidsstoppet har efterlevts. Dock har det inom kundnära verksamheter samt inom bemanningsfunktion varit ett större övertidsuttag med anledning av pandemin. Vid en jämförelse mellan åren 2019 och 2021 är övertidsuttaget nästan 0,3 miljoner kronor högre under 2021.
- d) Det generella utbildningsstoppet har efterlevts. Det har i praktiken inte genomförts några utbildningsinsatser utanför kommunen. De som genomförts har istället genomförts på distans. Analysen i redovisningen visar att 0,7 miljoner kronor har använts för resor, hotell och logi samt kurser och utbildning jämfört med budget på 4,3 miljoner kronor. År 2019 uppgick kostnaden till 2,2 miljoner kronor.
- e) I praktiken har näst intill inga tjänsteresor utanför kommunen genomförts - vilket beror på pandemin och stoppaketet. I redovisningen har traktamenten och bilersättningar uppgått till 0,3 miljoner kronor jämfört med 0,7 miljoner kronor år 2019. I sammanhanget är det viktigt att poängtera att de interna resorna på grund av bemanningsproblematik bedöms vara väsentligt högre under 2021.
- f) Det generella investeringsstoppet i egna lokaler resulterade i en genomlysning av de projekt som var planerade. Genomlysningen resulterade i att investeringsprojekt motsvarande tre miljoner kronor sköts fram i tid. Konsekvensen för 2021 blev mindre belastning på likviditeten och senarelagda avskrivningskostnader.

En slutsats gällande stoppaketet är att det har en viss betydelse i form av signalvärde, men att det finns två sidor av myntet. Å ena sidan blir det tydligt i hela organisationen att det ekonomiska läget är synnerligen allvarligt. Å andra sidan blir den mentala pressen på organisationen än mer betungande. Den ekonomiska effekten är av begränsad betydelse, vilket i praktiken innebär att stoppaketet endast har haft en symbolisk betydelse.

Seniorboendet Sjölyckan

Statens bostadsomvandling har, i samarbete med Bräcke kommun, byggt om det före detta elevhemmet i Bräcke till 17 lägenheter anpassade för äldre. Projektet startade under 2018 och blev klart i juli i 2021. Invigningen av det nya seniorboendet skedde den 30 juni – dagen innan de första hyresgästerna flyttade in.

Ny resultat- och målstyrning

Den politiska majoriteten i Bräcke kommun har under 2020 initierat en ny målstyrningskedja där utgångspunkten är tio politiska mål. Syftet med den nya målstyrningen är att skapa en kontinuerligt pågående process för ständig förbättring som ska leda till en positiv och hållbar utveckling av kommunen som helhet och därigenom en ökad livskvalitet för kommunens medborgare. Den nya målstyrningskedjan fastställdes av kommunfullmäktige i oktober (kf § 68/2021) och har inarbetats i kommunplanen för 2022.

MidSweden 365 AB

Under 2021 har verksamheten inom bolaget vidareutvecklats i syfte att anläggningen ska vara attraktiv året om. Under året har ett gym och en höghöjdsbana öppnats vid anläggningen. Bolaget upptog ett lån på totalt 1,5 miljoner kronor för att genomföra byggnationen av höghöjdsbanan. Kommunen har åtagit sig ett borgensåtagande för att möjliggöra upplåningen. Ordförande för MidSweden 365 AB har informerat om bolagets verksamhet för kommunstyrelsen i mars, maj och oktober samt för kommunfullmäktige i november.

Bolagets ekonomiska situation är fortsatt ansträngd. Budgeten för 2021, som bolagsstyrelsen fastställt, visade ett underskott på 2,3 miljoner kronor. I bolagets budget ingick inte kommunens driftbidrag på 1,5 miljoner kronor. I prognosen, per den sista augusti, för 2021 bedömdes underskottet uppgå till 2,3 miljoner kronor. Avvikelsen mot budget berodde i allt väsentligt på corona-pandemin som innebar väsentligt lägre aktivitet och intäkter under året jämfört med de

budgeterade intäkterna. Kostnaderna var också högre jämfört med budget vilket förklaras av uppkomna engångskostnader i form av skrotning av inventarier samt reparationer.

Bolaget begärde, under hösten, ett aktieägartillskott på 2,3 miljoner kronor, vilket kommunfullmäktige beviljade i december 2021 (kf § 115/2021).

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Den ekonomiska styrningen och redovisningen i kommunkoncernen regleras ytterst av:

- Kommunallagen
- Lagen om kommunal bokföring och redovisning
- Aktiebolagslagen
- Årsredovisningslagen
- Bokföringslagen

Den styrs också av rekommendationer och anvisningar från till exempel Rådet för kommunal redovisning (RKR) samt av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Dessutom styrs kommunens verksamheter av en mängd lagar och förordningar inom till exempel skola, socialtjänst samt vård och omsorg.

Utöver lagar och förordningar finns styrdokument i form av policies, program, planer, riktlinjer, regler och anvisningar med mera som reglerar kommunens verksamheter.

Styrmodell

Enligt kommunallagen ska kommunerna varje år ta beslut om en budget för det kommande året och en flerårsplan för ytterligare två år. En kommunal budget måste alltid vara i balans, det vill säga intäkterna ska täcka kostnaderna.

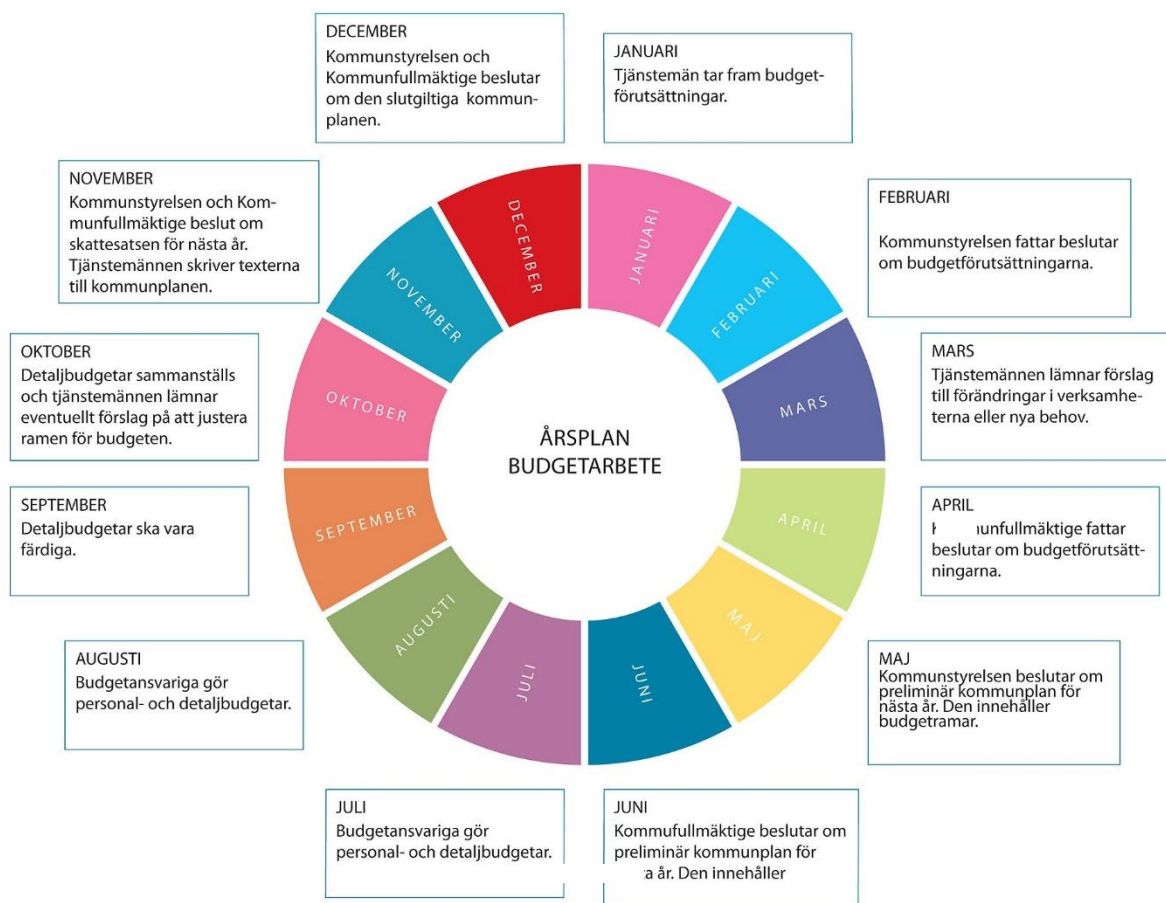
I april beslutar kommunfullmäktige om de planeringsförutsättningar som ska gälla inför arbetet med den kommande treåriga kommunplanen och den femåriga investeringsplanen. I planeringsförutsättningarna görs uppräknings utifrån då kända faktorer och en preliminär befolkningsutveckling tas fram. Beslut tas även om de finansiella målen för det kommande budgetåret.

Under våren arbetar avdelningarna med att ta fram förändringar och eventuella nya behov och därefter tas det fram förslag till driftbudget för kommande tre år och en investeringsplan för kommande fem år. Kommunfullmäktige antar i juni en preliminär kommunplan omfattande nettorammar till nämnder och avdelningar, resultat-, balans-, och finansieringsbudget samt en femårig investeringsplan.

Under hösten arbetar avdelningarna med att ta fram personal- och detaljbudgetar och i december beslutar kommunfullmäktige om en slutlig kommunplan för de kommande tre åren, där det första är budgetåret och de därefter följande två åren utgör planeringsår samt en investeringsplan för de kommande fem åren. Ett syfte med att fatta beslut om den slutliga kommunplanen i december, är att ha tillgång till den senaste informationen om det ekonomiska läget. I den slutliga kommunplanen ingår även finansiella mål och verksamhetsmål.

Ny budgetmodell

En ny budgetmodell, den så kallade prislappsmodellen, kommer implementeras inför 2023. Det kommer bland annat att innebära förändringar i budgetprocesserna och att de ekonomiska nämndsramarna ska fastställas av kommunfullmäktige i juni.

Målstyrning

Ekonomi- och verksamhetsstyrning är en målmedveten och systematisk process för att påverka kommunens samlade verksamhet i riktning mot önskat resultat, effektivitet och ekonomisk ställning. Styrningen ska präglas av ett helhetstänkande där koncernens bästa är överordnat verksamhetsmässiga särintressen.

Kommunens målstyrningsarbete tar sin utgångspunkt i en verksamhetsidé: Bräcke kommuns uppdrag är att utföra service till medborgarna med hög kvalitet, vilket uppnås genom att vara en attraktiv arbetsgivare och ha en långsiktig hållbar sund ekonomi.

Gemensamt för hela organisationen är de tre inriktningmålen:

- Service och bemötande – "Medborgarnas behov av kommunal service är i fokus och det är viktigt att tydliggöra vilken service som kommunen bedriver och under vilka förutsättningar. Bemötandet ska vara professionellt och personalen ska vara tillgänglig, lyhörd och ge återkoppling till medborgarna – ett gott värdskap ska genomsyra organisationen. Antagna riktlinjer för verksamheterna ska vara styrande men nytänkande och samverkan bör också vara ledord när utmaningar ska lösas."
- Personal och kompetens - "Bräcke kommun uppfattas som en attraktiv arbetsgivare som erbjuder utvecklingsmöjligheter och goda arbets- och anställningsförhållanden. Kommunen präglas av mångfald och delaktighet där alla medarbetare värderas lika. Kommunens arbetsplatser är stimulerande och främjar hälsa, trivsel och arbetsglädje."
- Resurser - "Kommunens verksamheter bedrivs på ett kostnadseffektivt, ändamålsenligt och miljömässigt hållbart sätt."

Den politiska nivån kompletterar inriktningmålen med politiska mål som anger vart kommunen ska och hur prioriteringar ska göras inom organisationen. Respektive verksamhet upprättar därefter verksamhetsmål, identifierar indikatorer som visar hur verksamheten utvecklas över tid

och aktiviteter som beskriver vad som ska göras under året. Verksamhetsmål, indikatorer och aktiviteter följs upp i delårsrapporten och årsredovisningen.

För 2021 har kommunfullmäktige fattat beslut om mål med betydelse för god ekonomisk hushållning: ett finansiellt mål för koncernen, två finansiella mål för kommunen samt sex verksamhetsmål som är av särskild betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen beskrivs under avsnittet om God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning på sidan 23.

Ny resultat- och målstyrning

Kommunfullmäktige har beslutat om en ny modell för resultat- och målstyrning som gäller från och med den 1 januari 2022 (kf §68/2021).

Uppföljning

Det är av största vikt att alla nivåer i organisationen löpande följer upp sin verksamhet och vidtar åtgärder vid avvikelser. Såväl verksamhetsresultat som ekonomiska resultat ska följas upp. Två gånger per år (30 april och 31 augusti) görs resultatprognoser. En delårsrapport upprättas per den 31 augusti och per den 31 december sammanställs kommunens årsredovisning. Kommunstyrelsen kan, vid behov, besluta att det ska göras extra resultatuppföljningar.

Under 2021 har inga extra resultatprognoser genomförts.

Internkontroll

Kommunstyrelsen och nämnder ska ha en tillfredsställande intern kontroll där en viktig del är att all verksamhet bedrivs i enlighet med den vision och de mål som är antagna i kommunfullmäktige, samt i enlighet med de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kommunstyrelsen beslutar inför varje år om en intern kontrollplan där olika granskningsområden väljs ut utifrån en bedömning av väsentlighet och osäkerhet eller risk.

Minst två gånger per år redovisar avdelningscheferna skriftliga uppföljningar till kommunstyrelsen och till respektive nämnd. Eventuella avvikelser ska snarast rapporteras till ansvarig nämnd. Det är avdelningschefernas ansvar att ta initiativ till åtgärder vid konstaterade brister. Nämnderna lämnar därefter en redovisning till kommunstyrelsen och en samlad bedömning över kommunens internkontroll görs och överlämnas till kommunfullmäktige.

Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela kommunens samlade verksamheter, för såväl nämnder som kommunala bolag och förbund.

Styrdokumentet "Riktlinjer för kommunstyrelsens uppsiktsplikt" har framförallt betydelse för uppsiktsplikten av det kommunala bolaget MidSweden 365 AB eftersom det föreligger en förstärkt uppsiktsplikt avseende kommunala bolag. Den förstärkta uppsiktsplikten ska utmytna i en årlig rapport där kommunstyrelsen ska besluta om bolagets verksamhet varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

För verksamhetsåret 2021 har kommunen bland annat tagit del av månatliga resultat- och balansrapporter samt prognos per den 30 april och per den 31 augusti. Styrelsens ordförande har informerat om verksamheten vid tre tillfällen på kommunstyrelsesammanträden och vid ett tillfälle på kommunfullmäktiges sammanträde.

Styrningen av de kommunala förbunden, Jämtlands gymnasieförbund och Jämtlands räddningstjänstförbund sker under året genom ägarsamråd och ägardialog. Uppföljningen av förbunden omfattar delårsprognos i april, delårsrapport i augusti samt årsredovisning.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen (11 kap. 1 §) ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs i bolag, stiftelser och föreningar. Utifrån Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) 11 kap. 8, 9 och 12 §§ kan det tolkas som att kommunkoncernen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Generellt innebär det att den kommunala koncernens verksamheter ska bedrivas kostnadseffektivt och med en rimlig självfinansiering av investeringar samt att varje generation i stort bär de kostnader för den service som de konsumerar. Enligt Rådet för kommunal redovisning (RKR) R15 ska förvaltningsberättelsen inkludera en avstämning av de mål och riktlinjer med betydelse för god ekonomisk hushållning som formulerats för den kommunala koncernen och kommunen.

Utredningen "En effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner" överlämnade sitt betänkande i september 2021. Betänkandet innehåller förslag som enligt utredningen syftar till att, genom ett utvecklat regelverk, ge kommuner och regioner goda förutsättningar att möta framtida utmaningar genom en effektiv ekonomistyrning. SKR:s styrelse har i december lämnat sitt yttrande över betänkandet där de bland annat ställer sig positiv till huvudförslaget om ett långsiktigt program för god kommunal hushållning men samtidigt betonar vikten av att staten skapar goda planeringsförutsättningar för kommuner och regioner.

Mål med betydelse för god ekonomisk hushållning

I kommunplanen för 2021 finns tre finansiella mål som är av betydelse för att uppfylla kriterierna för god ekonomisk hushållning.

1. **Koncernens resultat** för 2021 ska uppgå till minst noll miljoner kronor.

Utfall per 31 december: Koncernens resultat uppgår till minus 17,2 miljoner kronor. **Målet är inte uppnått.**

2. **Kommunens resultat** för 2021 ska uppgå till minst noll miljoner kronor. Vid uppföljning ska poster som hanteras utanför balanskravet exkluderas. Syftet är att uppföljningen årligen genomförs på samma sätt.

Utfall per 31 december: Kommunens resultat efter avstämning mot balanskravet uppgår till minus 17,4 miljoner kronor. **Målet är inte uppnått.**

3. **Kommunens långfristiga låneskuld** ska under 2021 inte öka.

Utfall per 31 december: Kommunens långfristiga låneskuld har minskat med 4,7 miljoner kronor. **Målet är uppnått.**

Utöver de tre finansiella målen finns verksamhetsmål av koncern- och kommunövergripande karaktär som har betydelse för god ekonomisk hushållning.

Inriktningsmål

Service och bemötande - "Medborgarnas behov av kommunal service är i fokus och det är viktigt att tydliggöra vilken service som kommunen bedriver och under vilka förutsättningar. Bemötandet ska vara professionellt och personalen ska vara tillgänglig, lyhörd och ge återkoppling till medborgarna – ett gott värdskap ska genomsyra organisationen. Antagna riktlinjer för verksamheterna ska vara styrande men nytänkande och samverkan bör också vara ledord när utmaningar ska lösas."

Politiskt mål	Verksamhetsmål	Mätmetod	Måluppföljning
All verksamhet ska utgå från varje persons behov och förutsättningar och där varje person med stigande ålder tar ett större ansvar för det egna lärandet.	Andelen elever i årskurs 9 som når kunskapskraven i alla ämnen och är behöriga till ett nationellt program ska öka.	Betyg åk 9. (följs upp i IT-systemet InfoMentor)	Målet är inte uppnått. Kunskapskrav: 71,4 % (2020: 68,7 %) Behörighet: 80,0 % (2020: 86,6 %).

Inriktningsmål

Personal och kompetens - "Bräcke kommun uppfattas som en attraktiv arbetsgivare som erbjuder utvecklingsmöjligheter och goda arbets- och anställningsförhållanden. Kommunen präglas av mångfald och delaktighet där alla medarbetare värderas lika. Kommunens arbetsplatser är stimulerande och främjar hälsa, trivsel och arbetsglädje."

Politiskt mål	Verksamhetsmål	Mätmetod	Måluppföljning
	Sjukfrånvaron ska inte överstiga 6,5 % av tillgänglig ordinarie arbetstid.	Statistik från lönekontoret.	Målet är inte uppnått.

Indikatorer:

	2017	2018	2019	2020	2021
Andelen svar i HME-enkäten där medarbetarna har svarat "ganska bra/mycket bra".	79 %	76 %	75 %	78 %	78 %
Sjukfrånvarons andel i förhållande till ordinarie arbetstid.	7,62 %	6,65 %	6,10 %	7,99 %	7,11 %

Inriktningsmål

Resurser - "Kommunens verksamheter bedrivs på ett kostnadseffektivt, ändamålsenligt och miljömässigt hållbart sätt."

Politiskt mål	Verksamhetsmål	Mätmetod	Måluppföljning
	Uthyrningsgraden i bostadsbeståndet ska uppgå till minst 90 %.	Intern uppföljning.	Målet är inte uppnått. Uthyrningsgraden har i genomsnitt uppgått till 81,6 %.
	Kostnadstäckningsgraden för tillsynspersonal ska uppgå till minst 50 %, exklusive OH-kostnader.	Intern uppföljning.	Målet är uppnått. Kostnadstäckningsgraden har i genomsnitt uppgått till 58 %.

Politiskt mål	Verksamhetsmål	Mätmetod	Måluppföljning
Andelen hushåll med försörjningsstöd ska minska över tid.	Antalet hushåll med försörjningsstöd ska vara oförändrat eller minska jämfört med föregående år.	Intern uppföljning.	Målet är uppnått. Antalet hushåll med försörjningsstöd har uppgått till 161. (2020:206).
År 2021 ska Bräcke kommun vara landets effektivaste vård och omsorg med bibehållen personal och brukarnöjdhet.	Effektiviteten inom hemtjänst ska öka jämfört med föregående år.	Antalet beviljade timmar, inklusive res- och kringtid, delat i antalet arbetade timmar (hämtade ur lönesystemet)	Målet är uppnått. Effektiviteten har uppgått till 87 %. (2020, 83,0 %).

Sammantagen bedömning av målen för god ekonomisk hushållning

Den samlade bedömningen är att målen för god ekonomisk hushållning inte har uppnåtts.

Endast ett av de tre finansiella målen har uppnåtts. När det gäller verksamhetsmålen har tre mål uppnåtts medan tre mål inte uppnåtts.

Andelen elever i årskurs 9 som når kunskapskraven i alla ämnen har ökat men dessvärre har andelen elever som är behöriga till ett nationellt program minskat jämfört med föregående läsår, vilket gör att målet inte är uppnått. Målet om minskning av sjukfrånvaron har inte uppnåtts, vilket främst beror på coronapandemin. Målet om uthyrningsgraden har inte uppnåtts, vilket bland annat beror på att efterfrågan minskat de senaste åren och att det finns ett stort renoveringsbehov.

Målet om minskning av andelen hushåll med försörjningsstöd och målet om kostnadstäckningsgraden för tillsynspersonal inom bygg- och miljö är uppnått. Trots pandemin har också målet om att effektiviteten i hemtjänsten ska öka jämfört med föregående år, uppnåtts.

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Fullmäktige beslutade under 2015 om finansiella riktlinjer och verksamhetsspecifika riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Bräcke kommun (kf § 16/2015). De finansiella riktlinjerna anger att kommunens ekonomiska resultat i genomsnitt ska uppgå till minst en procent av skatter och statsbidrag under perioden 2015 – 2024 samt att kommunens långfristiga låneskuld årligen ska minska.

Kommunens resultat har i genomsnitt under perioden 2017 – 2021 uppgått till minus 1,19 procent av skatter och statsbidrag. Det har inte, i alla fall inte på väldigt många år, varit så dåligt resultat som årets resultat.

(mkr)	Genomsnitt	2021	2020	2019	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkning	- 5,2	- 17,3	- 10,9	0,4	0,9	0,7
Realisationsvinster	- 0,3	- 0,1	- 0,5	- 0,1	- 0,6	- 0,3
Balanskravsresultat	- 5,6	- 17,4	- 11,4	0,3	0,3	0,4
Skatter och statsbidrag	467,6	482,5	472,4	468,7	457,1	457,2
Resultatets andel av skatter och statsbidrag	-1,19%	-3,61%	-2,41%	0,06%	0,07%	0,09%

Låneskuld och stora investeringsbehov

Under de senaste tio åren har kommunens långfristiga låneskuld årligen kunnat minska med i genomsnitt drygt sex miljoner kronor per år. Under en lång tid har kommunen kunnat finansiera investeringarna med egna medel men med tanke på de stora eftersatta investeringsbehoven och de negativa resultaten för 2020 – 2021 och budgetbrist även för 2022, är risken uppenbar att det kommer krävas nyupplåning.

Likviditet

Kommunen ska ha en god betalningsberedskap, vilket innebär att det minst bör finnas tillgängliga likvida medel motsvarande cirka en månads löpande utgifter för innevarande budgetår.

Av kommunens likvida medel är 26,3 miljoner kronor placerade på bankkonto i Swedbank och resterande på virkeslikvidkonto i Norrskog. Minskningen av likvida medel under året beror främst på att kostnaderna varit och är betydligt högre än intäkterna. Att investeringar inte utförts i den omfattning som planerats, har inneburit att likviditeten inte minskat lika mycket som befarat. Kommunen planerar att uppta nya lån på maximalt 20 miljoner kronor under 2022, för att kunna genomföra budgeterade investeringar.

	Kommun		Koncern	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Likvida medel	29,4 mkr	49,1 mkr	38,1	53,5 mkr
Likviditet	70,1%	81,0%	79,5%	86,3%

Soliditet

Soliditeten anger kommunens betalningsförmåga på lång sikt. Ju högre soliditet desto starkare långsiktig finansiell handlingsberedskap. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen och tillgångarnas förändring. En låg soliditet ökar risken för finansiella problem. Risken att behöva göra nyupplåning ökar och i och med att kommunens kreditvärdighet försämras kan det innebära sämre lånevillkor med högre låneräntor.

	Kommun		Koncern	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Soliditet	12,1%	15,9%	11,0%	14,8%
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser	-29,7%	-27,3%	-29,0%	-27,0%

Investeringar och avskrivningar

Generellt kan man säga att för att avskrivningskostnaderna inte ska öka, bör de årliga nettoinvesteringarna under lång tid ligga på samma nivå eller lägre än avskrivningskostnaderna. Under de senaste åren har kommunen hållt nere investeringsnivåerna för att möta framtida investeringsbehov. I maj beslutade kommunstyrelsen om ett generellt investeringsstopp i egna verksamhetslokaler i väntan på nya utredningsuppdrag avseende verksamhetsförändringar (ks § 68/2021).

(mkr)	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Nettoinvesteringar	15,1	20,1	13,2	11,8	24,7
Avskrivningar	24,2	24,6	20,9	19,2	19,6

Från och med år 2020, ingår även avskrivningar för finansiella anläggningstillgångar (leasingavtal).

Intäkts- och kostnadsutveckling

Verksamhetens nettokostnader har i år ökat med 3,2 procent. Intäkterna har minskat med 3,7 procent. De största intäktsminskningarna finns inom sociala avdelningen genom minskade intäkter från Migrationsverket med 2,8 mkr och inom vård- och omsorgsavdelningen som under 2020 fick statliga ersättningar för merkostnader på grund av pandemin (förändring -6,1 mkr). Kostnaderna har ökat med 1,9 procent. Större kostnadsavvikelser är bland annat att kostnaderna för inhyrd personal, främst sjuksköterskor och socionomer, ökat med 3,5 miljoner kronor. Inom de verksamheterna har lönekostnaderna för egen personal då blivit något lägre. Kostnader för elevassistenter inom skolan har ökat med 1,8 miljoner kronor medan kostnaderna för ekonomiskt bistånd inom sociala avdelningen glädjande nog har minskat med 1,3 miljoner kronor. Kostnader för köp av assistanstimmar inom hemtjänsten har jämfört med föregående år minskat med 2,6 miljoner kronor.

(mkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter	130,7	135,7	138,4	160,9	158,7
Förändring %	-3,7%	-2,0%	-14,0%	1,4%	
- varav statliga bidrag	43,9	45,0	56,6	74,8	80,6
Verksamhetens kostnader	-603,1	-592,1	-581,3	-593,2	-588,7
Förändring %	1,9%	1,9%	-2,0%	0,8%	
Avskrivningar	-24,2	-24,6	-20,9	-19,2	
Verksamhetens nettokostnader	-496,6	-481,0	-463,8	-451,5	-430,0
Förändring %	3,2%	3,7%	2,7%	5,0%	

Budgetföljsamhet

Under 2021 har kommunen budgeterat ett 0-resultat. I budgeten inryms då en brist på 36,1 miljoner kronor för att nå resultatmålet. I den prognos som gjordes i delårsrapporten per den 31 augusti pekade resultatet mot minus 24,7 miljoner kronor. Nu blev årets resultat minus 17,3 miljoner kronor, totalt 7,4 miljoner kronor bättre än vad prognosen visade mot. Det som framför allt har förbättrat resultatet jämfört med prognosen, är högre skatteintäkter och statsbidrag än förväntat med 5,9 miljoner kronor.

För att komma tillrätta med budgetbristen har kommunen fortsatt arbetet med de utredningsuppdrag som inte redovisats och slutförts under föregående år.

I maj beslutade kommunstyrelsen dessutom om ett omfattande stoppkpaket för att minska kostnaderna jämfört med budget (ks § 68/2021).

Den redovisning av basanalysen och djupanalysen som SKR genomfört, enligt kommunstyrelsens uppdrag, visade på flera förslag till åtgärder inom kommunens kärnverksamheter. I juni beslutade ekonomiutskottet, utifrån SKR:s analys, att tillföra ett antal nya utredningsuppdrag. De har fortlöpande redovisats vid ekonomiutskottens sammanträden.

Nedan redovisas utfall per den 31 december och avvikelse jämfört med budget. Med undantag för vård och omsorg, redovisar samtliga nämnder och avdelningar överskott jämfört med budget.

(mkr)	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	
Kommunfullmäktige pol org	0,5	0,9	0,4	
Revision	0,8	0,8	-	
Valnämnd	-	-	-	
Överförmyndarnämnd	0,8	0,9	0,1	
<i>Kommunstyrelsen</i>				
-Ks politisk org	2,7	3,1	0,4	
-Vård- och omsorgsavdelning	141,2	140,0	-	1,2
- Teknik- och infrastrukturavdelning	30,1	30,7	0,6	
-Staben	34,4	38,1	3,7	
-Skol- och barnomsorgsavdelning	152,3	153,5	1,2	
-Social avdelning	73,3	77,5	4,2	
Gemensamma anslag inkl budgeterad brist (36,1 mkr)	60,0	23,9	-	36,1
Bygg- och miljönämnden	3,8	4,0	0,2	
Skatter, finans, centrala poster	- 482,6	- 473,4	9,2	
Totalt	17,3	-	-	17,3

Avvikelserna för kommunfullmäktige och kommunstyrelsens politiska organisation beror i huvudsak på lägre ersättningar för sammanträdesarvoden men även på lägre kostnader för resor och representation. Vård- och omsorgsavdelningen redovisar högre personalkostnader inom flera verksamheter. Det innefattar också kostnader för inhyrd vårdpersonal, som till stor del kan förklaras av pandemin. Kostnader för hjälpmedel inom rehabilitering har varit lägre, liksom köp av personlig assistans inom hemtjänsten. Teknik- och infrastrukturavdelningen har haft en del vakanser under delar av året, vilket förbättrat deras resultat. Det har även varit lägre kostnader för reparationer och underhåll samt för vägbelysning. Ett driftbidrag till Mid Sweden 365 AB med 1,5 miljoner kronor har varit obudgeterat. Även staben redovisar lägre personalkostnader än budgeterat, vilket beror både på vakanser och ledigheter. Skol- och barnomsorgsavdelningens överskott beror till allra största delen på obudgeterade intäkter och projektmedel. Samtidigt har personalkostnaderna blivit högre än budgeterat, vilket åtminstone till del kan förklaras av pandemin. Inom sociala avdelningen har obudgeterade projektmedel, lägre personalkostnader inom LSS och lägre försörjningsstöd inneburit positiva avvikelser. Några större negativa avvikelser är högre kostnader för inhyrda socionomer och biståndshandläggare, ökade kostnader för institutionsvård för vuxna och för familjehem. Även IT-relaterade kostnader har blivit dyrare än budgeterat. Under gemensamma anslag redovisas underskott jämfört med budget när det gäller gymnasieutbildning medan pensionsutbetalningarna har blivit lägre än budgeterat. Den stora avvikelsen inom finansieringen beror till största delen på högre skatter och statsbidrag än budgeterat. Däremot har den justering som normalt sett görs på kalkylerat PO-pålägg för pensionsavsättningar blivit betydligt lägre jämfört med budget, vilket till stor del beror på att man i beräkningarna har ändrat livslängdsantaganden.

Med anledning av att staten beslutat att skjuta till extra pengar på grund av pandemin, har kommunen under året fått ersättning för höga sjuklöner med totalt 1,7 miljoner kronor samt ersättning för merkostnader inom omsorgen med 2,3 miljoner kronor. Utöver det har kommunen fått ersättning med den så kallade skolmiljarden med 0,6 miljoner kronor och för tillsyner av smittskyddsåtgärder inom serveringsställen med drygt 0,1 miljoner kronor. Ingen av de ersättningarna har varit budgeterade.

Nettokostnadsavvikelser

SKR sammanställer årligen kommuners nettokostnadsavvikelser. Sammanställningen omfattar totalt sju stycken nyckeltal (så kallad kärnverksamhet) som kommunerna har ansvar för. Nettokostnadsavvikelser definieras som avvikelse i kronor per invånare mellan nettokostnad och referenskostnad. Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt inom respektive verksamhet.

Referenskostnaden är den förväntade kostnaden för Bräcke kommun inom respektive verksamhet, baserat på de olika delfunktionerna i kostnadsutjämningsystemet i riket. Positiva värden indikerar ett högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat.

Redovisningen av nettokostnadsavvikelser sker i juni avseende föregående år baserat på inrapporterat räkenskapssammandrag.

	2020	2019	2018	2017	2016
Äldreomsorg	3 215 kr	3 136 kr	3 228 kr	3 694 kr	4 055 kr
LSS och SFB	386 kr	- 140 kr	- 231 kr	44 kr	86 kr
Individ- och familjeomsorg	2 147 kr	1 103 kr	1 120 kr	1 126 kr	1 078 kr
Grundskola F-9	2 757 kr	2 104 kr	1 440 kr	725 kr	783 kr
Förskola	- 579 kr	- 588 kr	- 241 kr	190 kr	405 kr
Fritidshem	250 kr	187 kr	122 kr	424 kr	523 kr
Gymnasieskola	- 629 kr	- 400 kr	277 kr	422 kr	-2 193 kr

LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade)

SFB (assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken)

källa: www.kolada.se

Känslighetsanalys

I nedanstående sammanställning redovisas hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi.

Förändring av befolkning, skatte- och statsbidragsintäkter (100 personer)	+/- 7,0 mkr
Löneökningar med en procent för kommunens anställda, inkl PO	+ 3,6 mkr
Övriga verksamhetskostnader, ökning med en procent	+ 2,9 mkr
Förändrad kommunalskatt med en krona	+/- 13,1 mkr
Ränteförändring med en procent (på lån som förfaller inom ett år)	+/- 0,5mkr
Höjning av taxor och avgifter med en procent	+ 0,4 mkr

Balanskravsresultat

Det lagstadgade balanskravet är en miniminivå som innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Vid beräkning av balanskravet ska bland annat realisationsvinster frånräknas. I balanskravsutredningen visas om kravet är uppfyllt. Enligt balanskravet ska negativa resultat återställas senast tre år efter det att resultatet uppkommit. Kommunfullmäktige får dock besluta att inte reglera ett negativt resultat om det finns synnerliga skäl. Synnerliga skäl ska omfatta både budget och utfall. Exempel på synnerliga skäl kan vara större omstruktureringskostnader av engångskaraktär i syfte att uppnå god ekonomisk hushållning.

Utfallet för 2021 visar ett negativt balanskravsresultat med 17,4 miljoner kronor. Då har realisationsvinster med 0,1 miljoner kronor frånräknats. Det innebär att kommunen har en ännu större utmaning de kommande åren eftersom minusresultatet för 2021 ska återställas inom tre år.

År 2020 redovisade kommunen ett minusresultat på 11,4 miljoner kronor. Kommunfullmäktige har i dagsläget inte beslutat om hur och när det negativa resultatet från 2020 ska kunna återställas. Det är inte heller rimligt att tro att det ska vara möjligt att återställa det befarade negativa balanskravsresultatet för 2021 inom tre år. Den bedömning som görs är att kommunen först och främst behöver komma i ekonomisk balans, att få intäkterna att överstiga kostnaderna.

Först när det arbetet är genomfört, kommer kommunen kunna börja hantera de ackumulerade underskotten.

Balanskravsutredning

(mkr)	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Periodens resultat enligt resultaträkning	- 17,3	- 10,9	0,4
Reducering av samtliga realisationsvinster	- 0,1	- 0,5	- 0,1
Justering av realisationsvinster enl undantagsmöjlighet	-	-	-
Justering av realisationsförluster enl undantagsmöjlighet	-	-	-
Orealiserade förluster i värdepapper	-	-	-
Justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-	-	-
<i>Årets resultat efter balanskravsjusteringar</i>	<i>- 17,4</i>	<i>- 11,4</i>	<i>0,3</i>
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Balanskravsresultat	- 17,4	- 11,4	0,3

Akkumulerat balanskravsresultat

(mkr)	2021
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	- 11,4
- varav från 2020	- 11,4
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredning	- 17,4
+ Synnerliga skäl att inte återställa	-
+ Synnerliga skäl för att återställa över längre tid	-
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	- 17,4
UB synnerliga skäl som ska återställas över längre tid	-
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	- 28,8
- Varav från år 2020, återställs senast år 2023	- 11,4
- Varav från år 2021 återställs senast år 2024	- 17,4

Väsentliga personalförhållanden

Grundvärderingar

Allt personalarbete ska utgå från kommunens grundvärderingar. Dessa bygger på delaktighet, jämställdhet, ledarskap, medarbetarskap, mångfald, välbefinnande och hälsa.

Grundvärderingarna ska säkerställas genom ständigt fokus på koncernnyttan, en öppen organisation och samverkan mellan medarbetare, chefer och fackliga företrädare.

Ledarskap

För samtliga avdelningar har chefsdagarna till stor del handlat om ledarskap, i corona-anpassade former.

Inom ledningsgruppen för vård och omsorg har det skett chefsbyte och uppstått vakanser. Vakanser har täckts upp genom omstrukturering av ansvarsområden för annan administrativ personal. Den tänkta systemutbildningen kommer inte att göras under året på grund av pandemin utan planeras till nästa år. Ledarskapet inom vård och omsorg har varit hårt belastat kopplat till covid-19 och den uppmärksammade processen kring stängningen av 15 SÄBO-platser.

För stabens del, har kommundirektör, stabschef samt personal- och ekonomichef möte varje vecka för att, dels skapa en gemensam lägesbild avseende situationen på staben, dels förbereda och fånga frågeställningar som ska lyftas på ledningsgrupp eller till kommunstyrelsens presidium.

Teknik- och infrastrukturavdelningens verksamheter har utifrån corona-anpassning påverkats negativt. Främst handlar det om det uteblivna fysiska mötet som spelar stor roll för avdelningen. Omsättning av chef för VA och avsaknad av renhållningschef har ökat belastningen på övrig personal inom administrationen.

Skol- och barnomsorgsavdelningen redogör att viss handledning sker via företagshälsovård för att stötta upp den belastning som corona har medfört.

Medarbetarskap

Det kan konstateras att kommunen har "tvingats" bli mer digital med anledning av covid-19, något som långsiktigt är positivt för att skapa mer tillgängliga och effektiva möten.

IFO inom sociala avdelningen, har under året, satsat på extern handledning för alla handläggare och fortsatt med utbildning i faderskapsutredningar. Det har pågått fortsatt utbildning och implementering av "Signs of Safety". Vidare har man genomfört webbutbildning "Risk och Skydd", samt arbetat med utvecklingen av familjehemsstöd. Även boende- och anhörigstödare har fått möjligheter till fortsatt intern handledning.

För vård och omsorg har i stort sett hela året präglats av covid-19. Arbetet med heltidsresan har startat upp på alla enheter förutom två, som förväntas påbörja sin resa under januari 2022. Kognitiva stödteamet har utbildat och handlett personal på enheterna. Den turbulens som uppstod kring beslutet att avveckla 10 säboplatser som sedan bestämdes till 15, påverkade många av kommunens medarbetare negativt. Under hösten involverades därför alla enheter i processen med avvecklingen av dessa platser. Genom information på alla enheters APT av avdelningschef och politiker fick alla medarbetare ett underlag till fortsatta diskussioner som sedan ledde fram till olika förslag på var platserna lämpligast kunde avvecklas. Övergången från

verksamhetssystemet Procapita till Lifecare har inneburit utbildningsinsatser för främst medarbetare inom hemtjänsten gällande IBIC³.

Skol- och barnomsorgsavdelningen redogör att utbildningar i PAX⁴ och insatser inom lärarlyftet samt specifika utbildningar inom VFU (verksamhetsförlagd utbildning) har genomförts trots corona. Även här har digitaliseringen ökat möjligheten till förkovran trots restriktioner.

Stabens medarbetare har till stor del kunnat återgå till normal rutin, även fast restriktioner för corona fortfarande är gällande. Risk- och konsekvensanalyser har gjorts med berörd personal inför planerade förändringar gällande försäljning av tjänster och tjänstledighet. Personal- och ekonomienheten, på staben, har deltagit i ett stort antal, webbaserade och kostnadsfria, utbildningar och seminarier för kompetenspåfyllnad. På grund av pandemin har möjligheten till distansseminarier/distansutbildning ökat på ett dramatiskt sätt. Det är framförallt SKR och kommunens leverantörer av tjänster som har erbjudit dessa möjligheter. Några exempel på seminarier är inom arbetsmiljöområdet och löneavtalsområdet. Enheten har även haft vissa konsultbaserade utbildningar med anledning av systemuppgraderingar. Ett sådant exempel är inom bemanningsfunktionen. Kommunstyrelsen beslutade i maj (ks § 71/2021) att kommunen ska delta i ett projekt för införande av en ny budgetmodell – prislappsmodellen. Projektet startade i augusti och kommer att pågå fram till i slutet av april. Två medarbetare på personal- och ekonomienheten deltar i projektet.

Delaktighet och inflytande

Samverkan mellan fackliga organisationer och arbetsgivare bedrivs enligt samverkansavtalet. Närhetsprincipen råder vilket innebär att frågor i första hand ska lösas på arbetsplatsträffar, vilket är så nära arbetsplatsen som möjligt. Frågor som är övergripande för avdelning tas upp på lokal samverkansgrupp och för frågor som gäller hela organisationen finns en central samverkansgrupp. Den här ordningen är väl inarbetad och fungerar bra i kommunen.

Kompetens- och personalförsörjning

Staben har ett samordningsansvar för de utbildningsanställningar som kommunen har inom ramen för äldreomsorgslyftet. Totalt är det sju personer som har fått en tillsvidareanställning och som studerar till undersköterska. Intill dess att studierna är klara är medarbetarna anställda på staben. Två personer har slutfört sina studier i sommar, vilket innebär att deras anställningar har omreglerats till vård- och omsorgsavdelningen. Handläggarna inom staben har genomfört fortbildningar digitalt under det gångna året.

Arbetet med heltidsresan för vård och omsorg har startat upp på alla enheter förutom två som påbörjar processen under januari 2022. Stora svårigheter att bemanna enheterna med legitimerad personal har medfört att ett ständigt rekryteringsarbete pågått under hela 2021.

Under året har 15 stycken tillsvidareanställda gått i pension. Tio stycken av dessa har valt att ta ut förtida pension. Två personer är 66 - 67 år och har alltså valt att arbeta längre. Sju personer som uppnått pensionsåldern har valt att fortsätta arbeta.

Arbetsmiljö

I början av 2021 och fram till sommaren var belastningen av den pågående pandemin påtaglig. Den så kallade tredje vågen av smitta kom under våren. De rutiner som tidigt utvecklats för att hantera de dagsaktuella förändringarna stöttade upp det dagliga arbetet såsom det var tänkt. Utmattningseffekten samt restriktioner har gjort tydliga avtryck i den enskilde medarbetarens

³ IBIC (Individens behov i centrum)

⁴ PAX (Arbetsmetod för att skapa studiero och trygghet i klassrummet)

arbetsvardag, vilket har inneburit att åtgärder för att upprätthålla engagemang och uthållighet har behövts. De långsiktiga konsekvenserna av pandemin, utifrån ett arbetsmiljöperspektiv, är idag svåra att överblicka. I detta sammanhang har Bräcke kommun genomgående följt Folkhälsomyndighetens allmänna råd samt utfärdade direktiv från Region Jämtland Härjedalen.

Organisationen har, förutom pandemin, också att hantera ett svårt ekonomiskt läge. Det har påverkat verksamheterna negativt, utifrån ett arbetsmiljöperspektiv.

Det löpande arbetsmiljöarbetet såsom skyddsronnd har genomförts enligt fastställd rutin.

Restriktionerna har påverkat en del planerade insatser gällande arbetsmiljöarbetet.

Kravet på distansarbete, för de som har haft möjlighet utifrån arbetsuppgifter, har inneburit att flera arbetsplatser har haft medarbetare såväl på plats som på distans.

Diskriminering och likabehandling

Diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier har i år ingått som en naturlig del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Områdena har bland annat ingått i de obligatoriska skyddsronnderna.

Lönepolitik

Årets löneöversyn blev klar i samband med löneutbetalningen i juni 2021. Lärarfackens centrala avtal blev klart i mitten av april. Övriga avtalsområden hade giltiga centrala avtal.

Inom kommunals avtalsområde blev utfallet en genomsnittlig och generell uppräknig med 530 kronor per person plus att 0,3 procent av lönesumman fördelades ut differentiellt till de medarbetare som har en yrkesutbildning och arbetar inom vård- och omsorg, funktionshinder- verksamheten och skol- och barnomsorgsverksamheten.

Inom vårdförbundets avtalsområde blev utfallet i genomsnitt 2,3 procent per person plus att 0,3 procent av lönesumman fördelades ut till de medarbetare som arbetsgivaren har bedömt som särskilt yrkesskickliga.

Utfallet för tjänstemannafacken (OFR Allmänkommunal verksamhet) och chefskollektivet blev 2,4 procent.

Inom lärarfackens avtalsområde blev utfallet 2,3 procent för legitimerad personal och 2,1 procent för olegitimerad personal. I enlighet med det centrala avtalet utbetalades i juni ett engångsbelopp på 2 000 kronor till alla medarbetare som arbetar inom lärarfackens avtalsområde eller är medlem i något av lärarförbunden.

Det totala utfallet för kommunen avseende 2021 års löneöversyn uppgick till 2,29 procent på årsbasis. Läraravtalets engångsbelopp innebar en kostnad på drygt 0,2 miljoner kronor.

Årets lönekartläggning, som baserades på 2021 års löner, fastställdes av kommunstyrelsen i november (ks § 175/2021). Lönekartläggningen kompletterades med en omvärldsanalys där jämförelser gjordes med kommuner i norra Sverige samt i länet. Resultatet av lönekartläggningen blev att kommunstyrelsen beslutade att genomföra lönejusteringar för fyra personer. Justeringarna beror framförallt på att det har uppstått en osaklig löneskillnad, som dels beror på marknadspåverkan och dels på alltför stora avvikelser kopplat till önskvärd lönestruktur i kommunen.

Personalstatistik

Redovisning av sjukfrånvaro inom kommunen.

	2021-12-31	2020-12-31
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid.	7,11 %	7,99 %
Andel av sjukfrånvaro som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.	38,70 %	27,41 %
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,60 %	8,43 %
Sjukfrånvaro för män	5,35 %	6,35 %
Sjukfrånvaro i åldrarna 29 år eller yngre	4,56 %	5,51 %
Sjukfrånvaro i åldrarna 30 – 49 år	7,63 %	8,64 %
Sjukfrånvaro i åldrarna 50 år eller äldre	7,25 %	7,98 %

Uppföljning av de personalpolitiska effektmålen, räknat per helår

Målsättning: Sjukfrånvaron ska inte överstiga 6,5 procent av tillgänglig ordinarie arbetstid

Den totala sjukfrånvaron i procent av ordinarie arbetstid är 7,11 procent. Sjukfrånvaron under 2020 uppgick till 7,99 procent, vilket innebär att sjukfrånvaron har minskat under 2021. Målet är inte uppnått.

Antalet långtidssjuka (hel- och deltid i 60 dagar eller längre) uppgick per 31 december 2021 till 28 personer, vilket är en ökning med 14 personer jämfört med årets början.

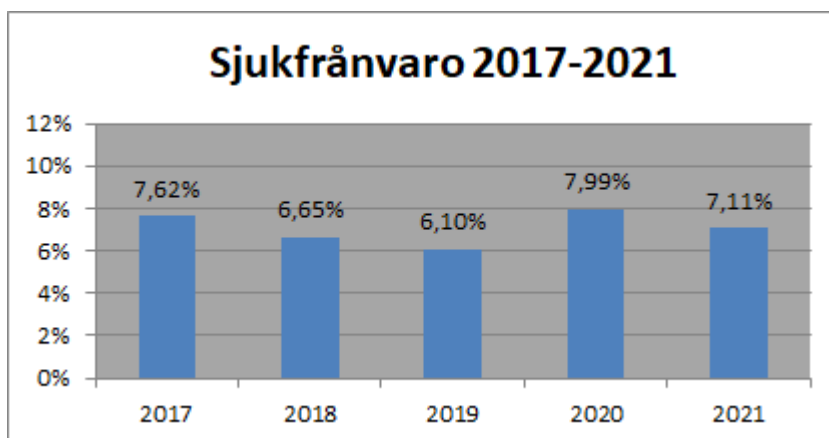
Kommentarer till förändringar

Under åren 2014 - 2017 uppgick sjukfrånvaron till kring 7,6 - 7,8 procent för att därefter succesivt sjunka till 6,10 procent under 2019. Den minskade sjukfrånvaron under 2018 och 2019 beror på att arbetet med korttidsfrånvaro har intensifierats parallellt med ett fortsatt fokus på att minska den långa sjukfrånvaron. Under 2020 ökade sjukfrånvaron kraftigt, vilket i sin helhet berodde på covid-19.

Under 2021 har sjukfrånvaron minskat något, men i omgångar har covid-19-reglerna haft stor påverkan på frånvaron. De nationella riktlinjerna har inneburit att medarbetare har behövt sjukskriva sig vid minsta förkylningssymtom. Smittspridningen inom kommunen har dessutom varit omfattande under året vilket givetvis bidrar till den ökade sjukfrånvaron. Samtidigt har distansarbetet, som också varit en rekommendation, inneburit att administrativ personal i högre utsträckning har kunnat arbeta trots förkylningssymtom. Andelen och antalet långtidssjukskrivna har ökat, vilket främst förklaras av att ett antal medarbetare har drabbats av långtidssymtom på grund av covid-19.

Sjukredovisning

Ordinarie arbetstid utgörs av den ackumulerade ordinarie, faktiska arbetstiden för samtliga anställda. För total sjukfrånvaro räknas frånvarodagar på grund av egen sjukdom, rehabilitering och tillfällig sjukersättning.

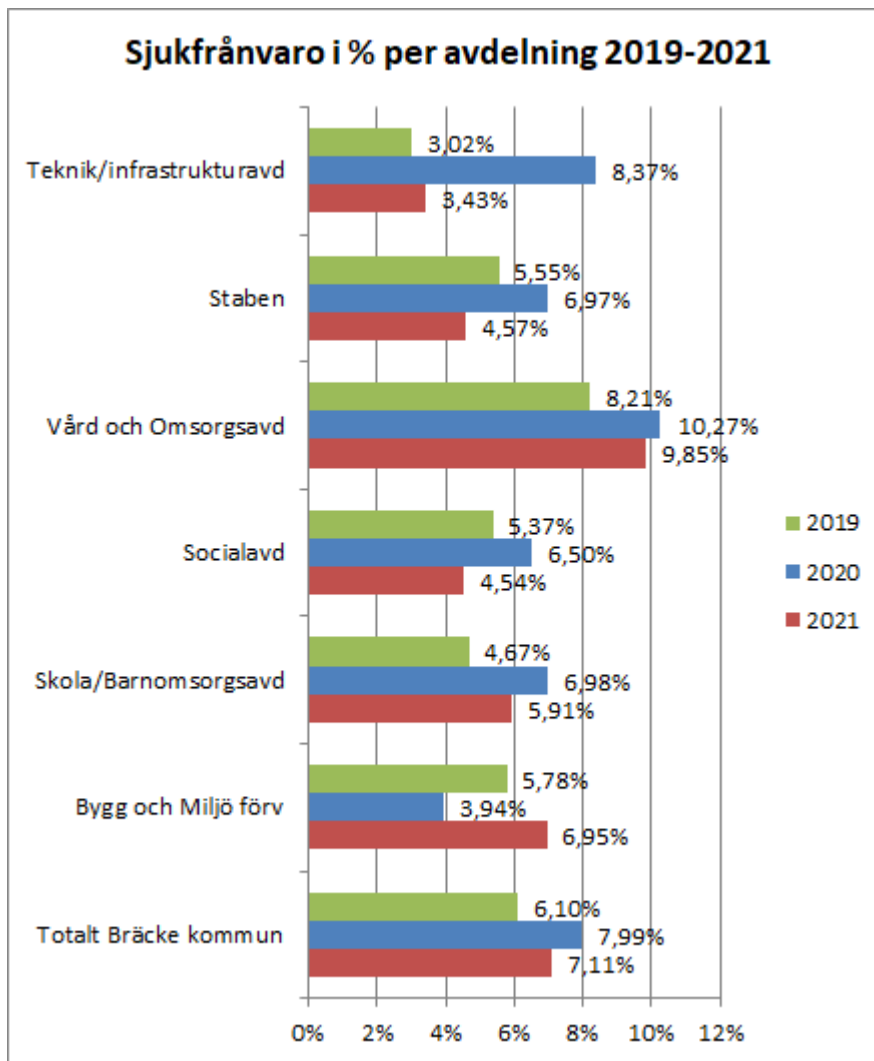
Sjukfrånvaron för 2021 har minskat med 0,9 procentenheter jämfört med föregående år. Den totala sjukfrånvaron på 7,11 procent motsvarar 93 055 timmars bortfall eller ungefär 48 stycken heltidstjänster. År 2020 motsvarade sjukfrånvaron 105 691 timmar eller 55 stycken heltidstjänster. Bortfallet kompenseras i huvudsak med vikarier.

Sjukfrånvaro, totalt för kommunen (%)	2021	2020
Kvinnor	7,60	8,43
Män	5,35	6,35
Upp till 29 år	4,56	5,51
30 - 49 år	7,63	8,64
50 år och äldre	7,25	7,98
Långtidssjuka 60 dagar eller mer av total sjukfrånvaro	38,70	27,41

Den nedbrutna sjukfrånvaron visar en nedgång i alla åldrar men även inom könen. Antalen fall av covid-19 har varit färre under 2021 jämfört med 2020, vilket förklarar den lägre sjukfrånvaron jämfört med föregående år.

En nedbrytning av långtidssjukfrånvaron visar följande: Vid årsskiftet var antalet långtidssjuka 27 personer jämfört med 14 personer vid samma tidpunkt 2020.

Under 2021 var 11 personer sjukskrivna hela kalenderåret eller längre, jämfört med två personer året innan. Totalt under året har 54 personer varit långtidssjuka i varierande omfattning (hel- eller deltid). Under 2019 var motsvarande siffra 19 personer. I timmar har den långa sjukfrånvaron ökat från 29 000 timmar 2020 till 36 000 timmar 2021.

Sjukfrånvaron utifrån ett avdelningsperspektiv är ytterligare ett sätt att bryta ned sjukstatistiken. Minskningen är tydlig inom alla större avdelningar, och förklaras av att antalet personer som har behövt stanna hemma var fler under 2020 jämfört med 2021. Förklaringen är att testkapaciteten för covid-19 var väsentligt sämre under huvuddelen av 2020.

I underlaget ingår även timanställda. Timanställda har lägre frånvaro från arbetsplatsen än vad månadsavlönade har, eftersom de inte är tillgängliga för nya vikariat när de blivit sjuka. Om timvikarierna räknas bort blir den totala sjukfrånvaron därför högre, 7,4 procent. Ifjol var motsvarande siffra 8,4 procent. Sjukfrånvaron för månadsanställd personal uppgår då till 10,8 procent på vård- och omsorgsavdelningen.

Fyra personer har fler än tio sjuktilfällen under 2021. Under 2020 var det elva personer som hade fler än tio sjuktilfällen. I de fall antalet sjuktilfällen överstiger tio tillfällen under de senaste tolv månaderna utgår karensavdraget vilket innebär att arbetsgivaren ska betala sjuklön från första dagen.

Total frånvaro

Personalen har tagit ut 95,2 procent av årets intjänade semester. Varje medarbetare har i genomsnitt tagit ut 25,5 dagar baserat på det totala antalet månadsanställda exklusive ferieställda. 2020 uppgick uttaget till 26,2 dagar.

Månadsanställda har totalt haft 17 366 sjukfrånvarodagar under 2021. I genomsnitt motsvarar detta 26,3 dagar per anställd (2020: 30,5 dagar).

Frånvarouttag orsakat av föräldraledighet och vård av barn har skett vid totalt 769 tillfällen, varav männens uttag utgör 25,0 procent. I genomsnitt motsvarar uttaget 14,4 dagar per anställd jämfört med 15,8 dagar per anställd året innan.

Ledighet för studier har enligt befintlig statistik i genomsnitt tagits ut med 3,5 dagar per anställd jämfört med 5,4 dagar föregående år.

Semester- och övertidsskuld

Månadsavlönade med semesteranställning hade vid årsskiftet sammanlagt 7 153 outtagna semesterdagar. Det motsvarar ungefär 27,5 årsarbetare, vilket är en liten minskning jämfört med föregående år. Dessutom fanns för dessa grupper outtagen komptid med 1 895 timmar. Det motsvarar ytterligare 1,0 årsarbetare.

Två grupper av anställda behöver normalt inte ersättas när de har semester. Det är ferie- och uppehållsanställda. Anställda med ferielön respektive uppehållslön har 2 062 respektive 600 dagar inestående per den 31 december.

Den outtagna/intjänade semestern och okompenserade mertiden värderas totalt till 15,6 miljoner kronor inklusive sociala avgifter (2020:16,0 miljoner kronor).

Inom främst vård- och omsorg finns ett schemaavtal som innebär att personalen har en timbank. Vid mättillfället (december 2021) hade berörd personal upparbetat 2 420 timmar i timbanken. Det motsvarar i genomsnitt 10,5 timmar/person eller 540 000 kronor i "timbanksskuld".

Jämställdhet

Den 31 december 2021 hade kommunen 656 personer (2020: 655 personer) anställda med månadslön, hel- eller deltid. 521 är kvinnor och 135 är män. Andelen män har ökat från 19,1 procent till 20,6 procent.

Andelen deltidsanställda uppgår till 28,7 procent, vilket är i nivå med tidigare år.

Vid årsskiftet fanns 238 personer, varav 59 män, registrerade som timavlönade jämfört med 220 stycken vid samma tidpunkt 2020. Andelen män var 24,8 procent, jämfört med 25,5 procent 2020.

Vid årets början var kvinnornas medellön 96,97 procent av männens. Vid årets slut hade den ökat till 98,14 procent. Skillnaden i kronor mellan mäns och kvinnors medellön är 588 kronor, jämfört med 951 kronor året innan. Medellönen för alla med månadslön har under året ökat med 599 kr, vilket motsvarar 1,96 procent. År 2020 var ökningen 2,64 procent. Ett annat sätt att jämföra löneskillnaden mellan kvinnor och män är medianlönen. Kvinnorna hade 1 455 kronor högre medianlön än männen vid årsskiftet 2021, att jämföra med 2020 då kvinnornas medianlön var 537 kronor högre än männens.

Anställda

Antalet anställda personer uppgår till följande:

Antal personer	2021	2020
Tillsvidareanställda	577	590
Visstidsanställda (månadslön)	79	65
Totalt (månadsanställda)	656	655
Timanställda (årsarbeten)	66	65

Den rapporterade lönesumman för anställda och förtroendevalda var 246,4 miljoner kronor enligt inrapportering till KPA.

Omräknat till heltider fördelades antalet anställda med månadslön enligt följande (per den 31 december):

	2021	2020	2019
Kommunledning	8,00	8,00	9,00
Staben	32,50	36,6	41,20
Tillväxtavdelning	-	-	14,80
Bygg- och miljöförv	15,10	14,00	14,00
Teknik- och infrastrukturavd	25,00	25,75	26,55
Skol- och barnomsorgsavd	222,40	223,25	212,26
Vård- och omsorgsavd	232,25	220,55	224,41
Social avdelning	75,64	84,14	91,67
Totalt	610,90	612,29	633,90

Det totala antalet heltider är i nivå med föregående år. Tillväxtavdelningen avvecklades år 2019 och verksamheterna flyttades till staben respektive skol- och barnomsorgsavdelningen.

Personalomsättningen består av två delar – avgångar och nyanställningar. Under året har antalet anställningar med månadslön förändrats från 668 till 670 stycken. Under året är antalet nyanställningar 159 stycken. Antalet avgångar uppgick till 104 stycken.

Medelåldern, både för månadsanställda kvinnor och för män, är 47,9 år. Andelen anställda, yngre än 40 år uppgår till 26,4 procent. Andelen anställda som är 60 år eller äldre uppgår till 18,2 procent.

Den 31 december 2021 var fyra personer, som uppnått allmän pensionsålder, månadsanställda i Bräcke kommun. Antalet månadsavlönade som uppnår allmän pensionsålder inom fem år är 81 stycken (2020: 99 stycken). Inom tio år är motsvarande siffra 163 stycken (2020: 201 stycken) eller 24,8 procent av det totala antalet månadsanställda.

Övertid och fyllnadstid

Övertid och fyllnadstid har beordrats med 4 741 timmar under 2021. Motsvarande siffra under 2020 var 3 378 timmar. Tiden motsvarar ungefär 2,4 årsarbetare. Uttaget belastar i huvudsak vård- och omsorgsavdelningen och beror till stor del på covid-19.

Timavlönade

Under året har timavlönad personal varit anställd 127 261 timmar jämfört med 125 465 timmar under 2020. Timtiden motsvarar 10,0 procent av den totala arbetstiden, vilket är en ökning med 1,0 procentenheter jämfört med 2020.

Förväntad utveckling

Förväntad utveckling av ekonomi och verksamhet

Den ekonomiska obalansen mellan intäkter och kostnader, som egentligen uppstod från år 2018, är mycket allvarlig och kommer sannolikt ta flera år att komma tillrätta med. I detta sammanhang är det mycket viktigt att poängtera att det brådskar, vilket innebär att det omgående krävs politiska beslut för att minska den ekonomiska obalansen. Kommunens resultat för 2020 och 2021 samt den budgeterade obalansen för 2022 innebär att kommunen behöver höja sitt resultatmål till minst två procent av skatte- och statsbidragsintäkterna så snart som möjligt. Ett resultatmål på två procent motsvarar ungefär nio miljoner kronor.

Enkelt uttryckt behöver kommunen antingen öka intäkterna eller sänka kostnaderna för att komma tillrätta med obalansen.

Intäkterna kan öka på tre olika sätt:

- Befolkningsökning
- Ökade intäkter från staten
- Skattehöjning

Kostnaderna kan sänkas på tre olika sätt:

- Kommunen slutar med verksamhet som inte är lagstadgad.
- Kommunen sänker ambitionen inom befintlig verksamhet.
- Kommunen hittar nya lösningar som är mer kostnadseffektiva.

Intäktsökningar, kopplat till befolkningsutvecklingen, är svår att påverka för kommunen. De möjligheter som finns är dels att kommunen verkar för att nya affärsmöjligheter uppstår som skapar fler eller nya arbetstillfällen. En annan möjlighet är att tillhandahålla bostäder. I båda fallen kan kommunen vara en indirekt möjliggörare, vilket är en svårighet. En positiv aspekt är att det under de senaste 18 månaderna har gått att se ett möjligt trendbrott i urbaniseringen. Allt fler i befolkningen ser en möjlighet att bo och leva på andra platser än i storstäderna. Det kan i ett längre perspektiv vara en gynnsam utveckling för Bräcke kommun.

Ökade intäkter från staten är en politisk fråga. Det har under den senaste tiden kommit flera olika inspel från staten (regeringen) som innebär olika former av stärkta och/eller tillfälliga bidrag, till både kommunsektorn som helhet men även riktade till kommuner med ekonomiska utmaningar. En glädjande nyhet är att Bräcke kommun, utifrån de fastställda kriterierna, är kvalificerad att söka "Tillfälligt statsbidrag till vissa kommuner och regioner för kommunala åtgärder för en ekonomi i balans" som aviserades i statsbudgeten 2020.

En skattehöjning, för att balansera ekonomin, bedöms vara helt orealistisk. Det beror dels på att skattesatsen redan är hög och dels på att en ytterligare höjning med stor sannolikhet betyder att befolkningsutvecklingen försämras ytterligare.

Under våren har ett stort arbete initierats med fokus på kostnadsminskningar. I detta arbete har kommunen tagit hjälp av SKR, som genomfört en standardiserad analys och en djupanalys. Analyserna har visat flera saker och några av de viktigaste slutsatserna är;

- Omvärldsbevakningen behöver prioriteras upp, vilket innebär ett större fokus på jämförelser med liknande kommuner.
- Mål och ambitioner måste utgå från nödvändigt resultat och en ekonomi i balans.
- Investeringarna behöver även fortsättningsvis vara självfinansierade.

I analyserna har, utifrån ett ekonomiskt perspektiv, tre områden utkristalliserats som de viktigaste områdena att prioritera:

- Bostadsverksamheten
- Äldreomsorgen
- Grundskolan

I samband med SKR:s analyser har de även haft synpunkter på den politiska styrningen av kommunen. SKR menar att budgetprocessen måste starta med objektiva tillgängliga intäkter och en aktuell befolkningsprognos. I detta sammanhang har SKR utarbetat en resursfördelningsmodell som kallas prislappsmodellen. Kommunen deltar i projektet prislappsmodellen som avslutas i april 2022. Inför budget 2023 är den största förändringen att budgetramarna för nämnder och verksamheter ska fastställas av kommunfullmäktige i juni 2022. De metoder och arbetssätt som rekommenderas av SKR i den nya budgetprocessen kommer successivt implementeras, till del inför budget 2023 och fullt ut inför budget 2024.

Enligt SKR innebär införande av en resursfördelningsmodell som bygger på prislappar att de praktiska och tekniska förutsättningarna för ekonomi i balans stärks. Modellen bygger på att skapa utrymme för politiska prioriteringar och komma bort från att lägga sparbeting på verksamheterna.

Modellen ger en tydlig bild av hur mycket av en verksamhets kostnader som går till sådant som ligger utanför genomsnittlig effektivitet, resursanvändning och kvalitet.

Resursfördelningsmodellen ger förutsättningar för;

- Stärkt ekonomi
- Realistiska budgetramar
- Koppling till demografin
- Medvetna prioriteringar
- Långsiktig planering

Utifrån ett ekonomiskt perspektiv har det gjorts ett antal åtgärder i syfte att komma tillrätta med den ekonomiska obalansen. Kommunfullmäktige beslutade i december 2021 att minska ramen för vård- och omsorgsavdelningen med 3,1 miljoner kronor (vilket motsvarar 5,7 miljoner kronor för 2023) kopplat till beslutet om *Omställning till behov 2022 - särskilda boendeplatser, trygghetsboende och mötesplatser* (kf § 109/2021), vilket är inarbetat i kommunplan 2022. Vidare beslutade kommunfullmäktige att minska ramen för skol- och barnomsorgsavdelningen med 1,5 miljoner kronor (helårseffekt 4 miljoner kronor) samt att kommunstyrelsens övriga verksamheter ska minska med en procent, vilket motsvarar 1,5 miljoner kronor (kf § 116/2021).

Med en gemensam medvetenhet och förståelse för det ekonomiska läget hos både de politiska partierna och verksamheterna, politiska beslut som förbättrar de ekonomiska förutsättningarna, rätt prioriteringar och rätt fokusering utifrån befintliga analyser, en ny budgetmodell (från 2023) och med stöd från staten är de långsiktiga förutsättningarna fortfarande fullt hanterbara. I det stora perspektivet levererar kommunen en god kommunal service. I det korta perspektivet kommer en av de stora utmaningarna nu bli att hantera kommunens likviditet som är och kommer att vara ansträngd med anledning av de stora underskotten de senaste åren.

FINANSIELLA RAPPORTER

RESULTATRÄKNING

(mkr)	Not	Kommun				Koncern	
		Bokslut 2021-12-31	Bokslut 2020-12-31	Budget 2021	Prognos 2021-08-31	Bokslut 2021-12-31	Bokslut 2020-12-31
Verksamhetens intäkter	1	130,7	135,7	117,9	133,8	182,6	184,4
Verksamhetens kostnader	2	- 603,1	- 592,1	- 560,1	- 611,7	- 653,0	- 639,3
Av- och nedskrivningar	3	- 24,2	- 24,6	- 20,7	- 20,2	- 26,0	- 26,3
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		- 496,6	- 481,0	- 462,9	- 498,1	- 496,4	- 481,3
Skatteintäkter	4	288,5	279,4	277,8	286,3	288,5	279,4
Generella statsbidrag och utjämning	5	194,0	193,0	188,4	190,3	194,0	193,0
VERKSAMHETENS RESULTAT		- 14,1	- 8,6	3,3	- 21,5	- 13,9	- 8,9
Finansiella intäkter	6	0,3	2,0	0,3	0,3	0,3	2,0
Finansiella kostnader	7	- 3,5	- 4,3	- 3,6	- 3,5	- 3,6	- 4,3
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		- 17,3	- 10,9	- 0,0	- 24,7	- 17,2	- 11,2
Extraordinära intäkter		-	-	-	-	-	-
Extraordinära kostnader		-	-	-	-	-	-
ÅRETS RESULTAT	8	- 17,3	- 10,9	- 0,0	- 24,7	- 17,2	- 11,2

BALANSRÄKNING

(mkr)	Not	Kommun		Koncern	
		2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggning	9	295,0	280,2	310,4	295,4
Maskiner och inventarier	10	26,4	27,7	36,9	37,3
Finansiella anläggningstillgångar	11	34,1	34,4	8,8	10,8
		<u>355,5</u>	<u>342,3</u>	<u>356,1</u>	<u>343,5</u>
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga fordringar	12	44,8	44,9	53,8	53,0
Likvida medel	13	29,4	49,1	38,1	53,5
		<u>74,2</u>	<u>94,0</u>	<u>91,9</u>	<u>106,5</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		429,7	436,3	448,0	450,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital ingående balans	14	69,2	80,1	66,7	78,0
Periodens resultat	-	17,3	10,9	17,2	11,2
Eget kapital, utgående balans		51,9	69,2	49,6	66,8
<i>Resultatutjämningsreserv</i>		-	-		
<i>Övrigt eget kapital</i>		<u>51,9</u>	<u>69,2</u>		
		<u>51,9</u>	<u>69,2</u>		
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	15	43,0	36,8	49,2	42,1
Övriga avsättningar	16	16,8	16,8	16,8	16,8
		<u>59,8</u>	<u>53,6</u>	<u>66,0</u>	<u>58,9</u>
Skulder					
Långfristiga skulder	17	212,1	197,4	217,2	201,2
Kortfristiga skulder	18	105,8	116,1	115,2	123,1
		<u>317,9</u>	<u>313,5</u>	<u>332,4</u>	<u>324,3</u>
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		429,7	436,3	448,0	450,0
Ansvarförbindelser och ställda panter					
Pensionsförpliktelser	19	144,5	151,5	144,5	151,5
Löneskatt pensionsförpliktelser		<u>35,1</u>	<u>36,7</u>	<u>35,1</u>	<u>36,7</u>
		<u>179,6</u>	<u>188,2</u>	<u>179,6</u>	<u>188,2</u>
Borgensförbindelser	20	17,9	12,8	12,3	8,7
Ställda panter		-	-	-	-

KASSAFLÖDESANALYS

(mkr)	Kommun		Koncern	
	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets/periodens resultat	- 17,3	- 10,9	- 17,2	- 11,2
Justeringsposter enligt specifikation	30,3	27,6	33,0	30,0
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	13,0	16,7	15,8	18,8
+/- Minskn/ökning förlagslån mm	-	1,7	-	1,7
+/- Minskn/ökning förråd mm	-	-	-	-
+/- Minskn/ökning övr kortfristiga fordringar	0,1	- 3,9	1,2	- 6,7
+/- Ökning/minskn övr kortfristiga skulder	- 10,2	10,3	- 8,4	12,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2,9	24,8	8,6	26,4
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investeringar i fastigheter och inventarier	- 15,1	- 20,1	- 17,9	- 21,3
Finansiell leasing	- 23,6	- 7,4	- 23,6	- 7,4
Invest.bidrag fastigheter och inventarier	-	-	-	-
Försäljning av fastigheter och inventarier	1,1	0,7	1,1	0,7
Köp av fastigheter och inventarier	-	- 0,4	-	- 0,4
Investering i aktier och andelar	-	- 1,7	-	- 1,7
Försäljning av aktier och andelar	-	-	-	-
Övrig förändring	-	-	0,1	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	- 37,6	- 28,9	- 40,3	- 30,1
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Utlåning/Upplåning				
Nyupptagna långfristiga lån	-	-	1,4	-
Amortering långfristiga lån	- 3,9	- 4,8	- 4,7	- 4,8
Nyupptagen långfristig leasingskuld	22,6	5,8	22,6	5,8
Amortering långfristig leasingskuld	- 4,0	- 2,9	- 4,0	- 2,9
Ökning långfristiga fordringar	- 0,6	-	- 0,6	-
Minskning långfristiga fordringar	0,9	0,9	1,6	0,7
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	15,0	- 1,0	16,3	- 1,2
Årets/periodens kassaflöde	- 19,7	- 5,1	- 15,4	- 4,9
Likvida medel vid årets början	49,1	54,2	53,5	58,4
Likvida medel vid årets/periodens slut	29,4	49,1	38,1	53,5
Specifikation till justeringsposter				
Av- och nedskrivningar	24,2	24,6	26,0	26,3
Förändring pensionsavsättn inkl löneskatt	6,3	3,6	7,2	4,3
Förändring avsättning deponi	-	- 0,2	-	- 0,2
Övriga ej likviditetspåverkande poster som ingår i årets resultat	- 0,2	- 0,4	- 0,2	- 0,4
Justeringsposter	30,3	27,6	33,0	30,0
Upplysningar om väsentliga betalningsflödespåverkande händelser som avviker från det normala				
Återbetalning jämkningsskatt	0,9	0,9	-	-
Överenskommelse om avgångsvederlag	0,6	0,5	-	-
	1,5	1,4	-	-

NOTER

(mkr)	Kommun		Koncern	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Not 1 Verksamhetens intäkter*				
Försäljningsintäkter	6,7	6,8	8,4	8,2
Taxor och avgifter	30,2	27,4	30,6	27,7
Hyror och arrenden	36,7	36,8	36,5	36,6
Bidrag och kostnadsersättning från staten	33,0	33,0	36,6	35,5
EU-bidrag	-	0,4	0,1	0,5
Övriga bidrag	9,7	10,6	47,6	47,0
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	10,3	8,6	18,7	16,8
	<u>126,6</u>	<u>123,6</u>	<u>178,5</u>	<u>172,3</u>
<u>Jämförelsestörande intäkter</u>				
Realisationsvinster försäljn av fastigheter o mark	-	0,5	0,1	0,5
Realisationsvinster försäljn maskiner o inventarier	0,1	-	-	-
Avslag på återsök Migrationsverket	-	- 3,1	-	- 3,1
Ersättning merkostnader pga covid-19	2,3	9,1	2,3	9,1
Ersättning sjuklönekostnader pga covid-19	1,7	5,6	1,7	5,6
	<u>4,1</u>	<u>12,1</u>	<u>4,1</u>	<u>12,1</u>
Summa verksamhetens intäkter	130,7	135,7	182,6	184,4
Not 2 Verksamhetens kostnader*				
Löner och sociala avgifter/pensionskostnader	- 346,5	- 327,6	- 378,0	- 356,8
Pensionskostnader	- 28,2	- 26,7	- 28,2	- 27,3
Inköp av material och varor	- 19,7	- 20,2	- 19,7	- 20,2
Lämnade bidrag	- 16,7	- 16,6	- 17,2	- 17,0
Köp av huvudverksamhet	- 87,0	- 90,3	- 88,9	- 87,3
Lokal- och markhyror	- 6,7	- 6,2	- 12,9	- 12,0
Bränsle, energi, vatten och övriga fastighetskostn	- 36,7	- 33,2	- 37,7	- 34,3
Köp av material, övriga tjänster och övr kostn	- 55,8	- 51,6	- 66,9	- 67,7
	<u>- 597,3</u>	<u>- 572,4</u>	<u>- 649,5</u>	<u>- 622,6</u>
<u>Jämförelsestörande kostnader</u>				
Realisationsförluster	-	- 0,2	-	- 0,2
Sänkta arbetsgivaravgifter pga covid-19	-	0,6	-	0,6
Sjuklöner, vikariekostnader, övertid mm pga covid-19	- 2,0	- 14,7	- 2,0	- 14,7
Aktieägartillskott koncernbolag	- 2,3	- 3,0	-	-
Pensionsskuld förtroendevald	- 0,9	- 1,7	- 0,9	- 1,7
Överenskommelse om avgångsvederlag	- 0,6	- 0,7	- 0,6	- 0,7
	<u>- 5,8</u>	<u>- 19,7</u>	<u>- 3,5</u>	<u>- 16,7</u>
Summa verksamhetens kostnader	- 603,1	- 592,1	- 653,0	- 639,3
<i>I verksamhetens intäkter och kostnader har interna poster exkluderats med:</i>	<i>44,0</i>	<i>47,1</i>	<i>50,7</i>	<i>53,2</i>
Kostnad för räkenskapsrevision				
Total kostnad för räkenskapsrevision	0,2	0,2		
varav kostnad för de sakkunnigas granskning	0,2	0,2		

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsåret 2021.

*Kommentarer till not 1 och not 2

Under 2021 har kostnader kopplat till coronapandemin inte särredovisats i samma omfattning som 2020. Verksamhetens intäkter och kostnader har rättats för 2020 till följd av en felaktig intern eliminering i koncernsammanställningen.

(mkr)	Kommun		Koncern	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Not 3 Av- och nedskrivningar				
Avskrivningar byggnader och anläggningar	- 22,3	- 17,7	- 22,5	- 17,9
Avskrivning maskiner och inventarier	- 1,9	- 4,7	- 3,5	- 6,2
Nedskrivning byggnader och anläggningar	-	- 2,2	-	- 2,2
Summa av- och nedskrivningar	- 24,2	- 24,6	- 26,0	- 26,3

Beloppen utgörs av planenliga avskrivningar samt erforderliga nedskrivningar. Avskrivningar påbörjas den 1 januari året efter att investeringar aktiverats. Avskrivningstiden anpassas till tillgångens nyttjandeperiod (ekonomiska livslängd) med vägledning av RKR:s idéskrift om avskrivningar. Investeringar som aktiveras har i princip ett anskaffningsvärde på lägst 50 tkr och en nyttjandetid överstigande tre år. För ytterligare upplysningar hänvisas till information under redovisningsprinciper.

Anläggningstillgångarnas genomsnittliga nyttjandeperiod

Verksamhet	Kommun	Koncern
<u>Byggnader och anläggningar</u>		
Mark	obegränsad	obegränsad
Verksamhetsfastigheter	28	-
Vatten- och avloppsanläggningar	30	-
Gator, vägar och parker	35	-
Industrifastigheter, övr fastigheter	30	33
Hysesfastigheter	24	-
<u>Maskiner och inventarier</u>		
Inventarier, IT-utrustning, lekplatser	11	3-20
Transportmedel, maskiner, fordon	8	5-20

(mkr)	Kommun		Koncern	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Not 4 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	280,4	285,5	280,4	285,5
Preliminär slutavräkning innevarande år	7,1	- 4,5	7,1	- 4,5
Slutavräkningsdifferens föregående år	1,0	- 1,6	1,0	- 1,6
	<u>288,5</u>	<u>279,4</u>	<u>288,5</u>	<u>279,4</u>
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	94,6	94,6	94,6	94,6
Strukturbidrag	8,2	8,3	8,2	8,3
Regleringsbidrag/avgift	18,4	6,5	18,4	6,5
Kostnadsutjämningsbidrag	46,7	50,5	46,7	50,5
Utjämning LSS	9,1	6,6	9,1	6,6
Kommunal fastighetsavgift	12,9	12,1	12,9	12,1
Övriga generella statsbidrag*	4,1	14,4	4,1	14,4
	<u>194,0</u>	<u>193,0</u>	<u>194,0</u>	<u>193,0</u>

* 2021: Avser tillfälliga generella statsbidrag: Skolmiljarden (0,6 mkr) och Äldreomsorgssatsning (3,5 mkr)

* 2020: Avser tillfälliga generella statsbidrag - mottagning av flyktingar (2,5 mkr), vårandringsbudget och beslut pga corona-pandemin (11,9 mkr)

(mkr)	Kommun		Koncern	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Not 6 Finansiella intäkter				
Utdelning aktier och andelar	-	0,2	-	0,2
Ränteintäkter	0,3	0,2	0,3	0,2
Övriga finansiella intäkter	-	1,6	-	1,6
	<u>0,3</u>	<u>2,0</u>	<u>0,3</u>	<u>2,0</u>
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnader, långfristig upplåning	- 2,6	- 3,2	- 2,6	- 3,2
Räntekostnader pensionsavsättningar	- 0,5	- 0,7	- 0,6	- 0,7
Räntekostnader leasingskuld	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,2
Övriga finansiella kostnader	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,2
	<u>- 3,5</u>	<u>- 4,3</u>	<u>- 3,6</u>	<u>- 4,3</u>
Not 8 Årets resultat				
<u>Avstämning balanskravet</u>				
Årets/periodens resultat enl resultaträkningen	- 17,3	- 10,9		
Realisationsvinster	- 0,1	- 0,5		
Årets/periodens resultat efter justeringar	- 17,4	- 11,4		
Balanskravsunderskott från tidigare år	-	-		
Synnerliga skäl	-	-		
Årets/periodens balanskravsresultat	- 17,4	- 11,4		

(mkr)	Kommun		Koncern	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Not 9 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Akkumulerade anskaffningsvärden	804,9	771,7	821,0	787,5
Akkumulerade avskrivningar	- 407,1	- 388,7	- 407,7	- 389,2
Akkumulerade nedskrivningar	- 102,8	- 102,8	- 102,9	- 102,9
Bokfört värde	295,0	280,2	310,4	295,4
Redovisat värde vid årets början	280,2	282,7	295,4	298,1
Investeringar	12,3	15,9	12,6	15,9
Investeringsbidrag	-	-	-	-
Inköp anläggningstillgångar	-	0,4	-	0,4
Avyttrade och uttrangerade anläggningstillgångar	- 0,8	-	- 0,8	-
Nedskrivningar	-	- 2,4	-	- 2,4
Avskrivningar	- 18,4	- 17,7	- 18,5	- 17,9
Finansiell leasing, se även not 21	21,7	1,3	21,7	1,3
Redovisat värde vid årets slut	295,0	280,2	310,4	295,4
<u>Därav fördelat per verksamhet:</u>				
Markreserv	11,6	11,7	11,6	11,7
Verksamhetsfastigheter	129,7	134,2	145,1	149,4
Vatten och avloppsanläggningar	13,9	14,3	13,9	14,3
Gator, vägar och parker	42,7	40,3	42,7	40,3
Industrifastigheter, övr lokaler	13,4	11,2	13,4	11,2
Hysesfastigheter	83,3	68,5	83,3	68,5
Pågående byggnationer	0,4	-	0,4	-
Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar	295,0	280,2	310,4	295,4
<i>Pågående investeringar aktiveras vid färdigställande och avskrivs inte.</i>				
Not 10 Maskiner och inventarier				
Akkumulerade anskaffningsvärden	87,2	82,8	113,7	106,8
Akkumulerade avskrivningar	- 60,6	- 54,9	- 76,6	- 69,3
Akkumulerade nedskrivningar	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,2
Bokfört värde	26,4	27,7	36,9	37,3
Redovisat värde vid årets början	27,7	22,2	37,3	31,9
Investeringar	4,4	10,4	6,9	11,7
<i>Därav finansiell leasing</i>	1,6	6,2	1,6	6,2
Avyttrade och uttrangerade anläggningstillgångar	-	- 0,2	-	- 0,2
Nedskrivningar	-	-	-	-
Avskrivningar	- 5,7	- 4,7	- 7,3	- 6,1
Övriga förändringar	-	-	-	-
Redovisat värde vid årets slut	26,4	27,7	36,9	37,3

(mkr)	Kommun		Koncern	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Not 11 Finansiella tillgångar				
Aktier				
MidSweden 365	14,1	14,1	-	-
	14,1	14,1	-	-
Andelar				
Bräcke Folkets Hus och Hunge Folkets Hus	0,1	0,1	0,1	0,1
Kommuninvest i Sverige AB	2,7	2,7	2,7	2,7
Jämtlands Räddningstjänstförbund	0,3	0,3	-	-
Övriga	0,1	0,1	0,2	0,1
	3,2	3,2	3,0	2,9
Långfristiga fordringar				
MidSweden 365	16,2	17,1	-	-
Kommuninvest i Sverige AB, förlagslån	-	-	-	-
Fordran på skatteverket, moms	-	-	4,0	4,9
Övriga långfristiga fordringar	0,6	-	1,8	3,0
	16,8	17,1	5,8	7,9
Summa finansiella tillgångar:	34,1	34,4	8,8	10,8
Not 12 Kortfristiga fordringar				
Varulager	-	-	0,2	0,3
Kundfordringar	8,0	9,8	10,9	13,4
Fordran hos staten	12,8	12,6	13,3	5,3
Kommunalskattefordringar	7,1	-	7,1	
Övriga kortfristiga fordringar	2,6	7,3	8,1	16,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14,3	15,2	14,2	17,4
Summa kortfristiga fordringar	44,8	44,9	53,8	53,0
Not 13 Likvida medel				
Bank	26,3	46,3	35,0	50,7
Övriga likvida medel	3,1	2,8	3,1	2,8
Summa likvida medel	29,4	49,1	38,1	53,5

Kommunen har en checkkredit på 10 miljoner kronor som inte var utnyttjad vid bokslutstillfället.

(mkr)	Kommun		Koncern	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Not 14 Eget kapital				
Resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
Övrigt eget kapital	51,9	69,2	49,6	66,8
<i>varav uppbyggnad av pensionsreserv</i>	10,4	10,4	10,4	10,4
Utgående eget kapital	51,9	69,2	49,6	66,8
Kommunfullmäktige har i december 2014 antagit riktlinjer för hantering av resultatutjämningsreserv (kf § 154/2014)				
Not 15 Avsättningar för pensioner				
Ingående avsättning	36,8	33,2	42,1	37,8
Årets pensionsutbetalningar	- 1,5	- 1,5	- 1,7	- 1,7
Nyintjänad pension	4,2	3,8	4,9	4,3
Ränte- och basbeloppsuppräkringar	0,5	0,7	0,6	0,8
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,2	-	0,2	
Ändrat livslängdsantagande RIPS	1,5		1,6	
Förändring av löneskatt	1,2	0,7	1,4	0,9
Övrig post	0,1	- 0,1	0,1	-
Utgående avsättning	43,0	36,8	49,2	42,1
Specifikation - Avsatt till Pensioner				
Särskild avtals/ålderspension	-	-		
Förmånsbestämd ålderspension	22,6	19,7		
PA/KL pensioner	8,1	7,3		
Pension till efterlevande	0,2	0,3		
Summa pensioner	30,9	27,3		
Löneskatt	8,4	7,2		
	39,3	34,5		
Pensionsskuld enl OPF-KL, förtroendevalda	3,7	2,3		
Summa avsättning för pensioner:	43,0	36,8		
Förpliktelse minskad genom försäkring	-	-		
Överskottsmedel i försäkringen	-	-		
Aktualiseringsgrad	95%	95%		
Not 16 Övriga avsättningar				
<u>Avsatt för återställande av deponi</u>				
Redovisat värde vid årets början	16,8	17,0	16,8	17,0
Nya avsättningar	-	-	-	-
lanspråktagna avsättningar	-	- 0,2	-	- 0,2
Utgående avsättning	16,8	16,8	16,8	16,8

Återställningen av deponin i Kälarne har påbörjats och beräknas vara klar inom ett till två år. Kostnaden har beräknats till 6,5 miljoner kronor. Hittills har drygt en miljon kronor förbrukats. Deponin i Bräcke planeras att återställas inom cirka 10 år till en preliminär kostnad på 11,4 miljoner kronor.

(mkr)	Kommun		Koncern	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Not 17 Långfristiga skulder				
Kommuninvest	176,2	180,9	181,1	184,5
Uppbokad kortfristig del	- 4,0	- 4,8	- 4,0	- 4,8
Investeringsbidrag	0,3	0,3	0,3	0,3
Långfristig leasingskuld	39,6	21,0	39,6	21,0
Övriga långfristiga skulder	-	-	0,2	0,2
				-
Summa långfristiga skulder:	212,1	197,4	217,2	201,2
<u>Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut</u>				
Genomsnittlig ränta	1,76%	2,02 %	1,73%	1,99%
Genomsnittlig räntebindningstid	4,6 år	4,0 år	4,6 år	4,0 år
Lån som förfaller inom:				
1 år	48,2	50,1	51,8	50,1
2 - 3 år	38,2	46,4	38,2	46,4
4 - 5 år	24,4	29,7	24,4	29,7
6 - 10 år	70,1	59,4	70,1	59,4
Not 18 Kortfristiga skulder				
Kortfristig del av långfristig skuld	8,2	8,2	8,2	8,2
Leverantörsskulder	20,8	26,9	23,7	27,8
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	5,5	6,4	5,9	7,1
Semester- och övertidsskuld	19,7	20,0	21,1	21,7
Pensioner individuell del inkl. löneskatt	16,5	16,2	17,3	20,1
Kommunalskatteskulder	3,5	8,8	3,5	8,8
Övriga upplupna kostn och förutbet intäkter	31,1	29,0	34,2	28,6
Övriga kortfristiga skulder	0,5	0,6	1,3	0,8
Summa kortfristiga skulder:	105,8	116,1	115,2	123,1
Not 19 Pensionsförpliktelser				
Ingående ansvarsförbindelse, arbetstagare	185,5	192,5	185,5	192,5
Pensionsutbetalningar	- 9,6	- 10,7	- 9,6	- 10,7
Ränte- och basbeloppsuppräknings	2,6	4,6	2,6	4,6
Ändrat livslängdsantagande RIPS	3,0	-	3,0	-
Förändring av löneskatt	- 1,8	- 1,4	- 1,8	- 1,4
Ändring av försäkringstekniska grunder	-	-	-	-
Övrig post	- 3,2	0,5	- 3,2	0,5
Utgående ansvarsförbindelse	176,5	185,5	176,5	185,5
Pensionsskuld för förtroendevalda enligt PBF	3,1	2,7	3,1	2,7
Summa pensionsförpliktelser:	179,6	188,2	179,6	188,2
Aktualiseringsgrad	95%	95%	95%	95%

(mkr)	Kommun		Koncern	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Not 20 Borgensförbindelser				
<u>Koncernbolag</u>				
MidSweden 365 AB	5,6	4,1	-	-
<u>Folketshusföreningar</u>				
Gällö Folketshusförening	-	-	-	-
Hunge Folketshusförening	0,8	0,8	0,8	0,8
	<u>0,8</u>	<u>0,8</u>	<u>0,8</u>	<u>0,8</u>
<u>Fiberföreningar</u>				
Grönviksfiber Ek för	-	-	-	-
Sjöarnas fiberförening ek för	3,4	3,4	3,4	3,4
Granen fiber ek för	3,2	3,2	3,2	3,2
Nyhems fiber ek för	-	0,5	-	0,5
E14 Fiber ek för	2,2	0,5	2,2	0,5
	<u>8,8</u>	<u>7,6</u>	<u>8,8</u>	<u>7,6</u>
<u>Övriga borgensåtagande</u>				
Företagarföreningen i Bräcke kommun	0,7	0,3	0,7	0,3
Kälarnebygden ek. förening	2,1	-	2,1	-
	<u>2,7</u>	<u>0,3</u>	<u>2,7</u>	<u>0,3</u>
Summa borgensförbindelser:	17,9	12,8	12,3	8,7

Övrigt borgensåtagande

Bräcke kommun har i maj 2000 (kf § 8) ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Bräcke kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 138 kronor och totala tillgångar till 518 679 716 010 kronor. Bräcke kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 222 456 326 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 224 872 211 kronor.

(mkr)	Kommun		Koncern	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Not 21 Leasing				
<u>Finansiella leasingavtal</u>				
<i>Byggmater</i>				
Totala minimileasavgifter	37,3	16,5	37,3	16,5
				-
Nuvärde minimileasavgifter	35,4	16,0	35,4	16,0
Därav förfall inom 1 år	2,6	1,6	2,6	1,6
Därav förfall senare än 1 år, men inom 5 år	10,3	8,3	10,3	8,3
Därav förfall senare än 5 år	22,5	6,1	22,5	6,1
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	0,1	0,1	0,1	0,1
				-
<i>Maskiner och inventarier</i>				
Totala minimileasavgifter	8,1	8,4	8,1	8,4
				-
Nuvärde minimileasavgifter	8,1	8,4	8,1	8,4
Därav förfall inom 1 år	1,8	1,8	1,8	1,8
Därav förfall senare än 1 år, men inom 5 år	6,3	6,6	6,3	6,6
Därav förfall senare än 5 år	-	-	-	-
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	-	-	-	-

Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal

Kommunen har inga operationella leasingavtal som inte är uppsägningsbara.

Leasingavtal avseende objekt betraktade som korttidsinventarier hänförs till operationella avtal. Bedömning sker utifrån avtalets värde och objektets nyttjandeperiod.

VA-redovisning

Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Dokumentet "Redovisning VA-verksamhet 2020" finns tillgängligt på Bräcke kommun: e-post: bracke@bracke.se.

DRIFTREDOVISNING

Driftredovisningen innehåller en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den nettobudget som fastställts för den löpande verksamheten.

Styrelse/nämnd (tkr)	Intäkter			Kostnader			Netto		Budgetavvikelse		
	Utfall 2021	Budget 2021	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Intäkter	Kostnader	Netto
Kommunfullmäktige pol org	-	-	-	501	- 860	- 501	- 501	- 860	-	359	359
Revision	-	-	-	752	- 755	- 750	- 752	- 755	-	3	3
Valnämnd	-	-	-	10	- 12	-	- 10	- 12	-	2	2
Överförmyndarnämnd											
Politisk organisation	-	-	-	31	- 77	- 29	- 31	- 77	-	46	46
Verksamhet	480	524	503	- 1 219	- 1 365	- 1 197	- 739	- 841	- 44	146	102
Summa	480	524	503	- 1 250	- 1 442	- 1 226	- 770	- 918	- 44	192	148
Kommunstyrelse											
Politisk organisation	-	-	-	2 706	- 3 113	- 2 666	- 2 706	- 3 113	-	407	407
Tillväxtavdelning	-	-	308	-	-	- 8 297	-	-	-	-	-
Vård- och omsorgsavd	21 435	15 297	28 739	- 162 683	- 155 293	- 162 627	- 141 248	- 139 996	6 138	- 7 390	- 1 252
Teknik- och infrastrukturavd	85 157	84 395	85 356	- 115 271	- 115 051	- 108 686	- 30 114	- 30 656	762	- 220	542
Stab	5 737	3 876	4 969	- 40 172	- 42 009	- 38 306	- 34 435	- 38 133	1 861	1 837	3 698
Skol- och barnomsorgsavd	31 144	24 432	32 936	- 183 429	- 177 916	- 172 310	- 152 285	- 153 484	6 712	- 5 513	1 199
Social avdelning	17 205	12 055	19 293	- 90 553	- 89 589	- 92 604	- 73 348	- 77 534	5 150	- 964	4 186
Summa	160 678	140 055	171 601	- 594 814	- 582 971	- 585 496	- 434 136	- 442 916	20 623	- 11 843	8 780
Gemensamma anslag förvaldade av kommunstyrelsen											
Utveckling/Struktur	-	-	-	175	- 700	- 400	- 175	- 700	-	525	525
Brist	-	-	-	-	- 36 120	-	-	- 36 120	-	- 36 120	- 36 120
Delade resurser	639	-	462	- 46 486	- 43 775	- 44 407	- 45 847	- 43 775	639	- 2 711	- 2 072
Pensioner, löneskatt	-	-	-	- 13 955	- 15 500	- 16 394	- 13 955	- 15 500	-	1 545	1 545
Summa	639	-	462	- 60 616	- 23 855	- 61 201	- 59 977	- 23 855	639	- 36 761	- 36 122
Bygg- och miljönämnd											
Politisk organisation	180	214	166	- 333	- 396	- 308	- 153	- 182	- 34	63	29
Bygg- och miljöavdelning	7 737	8 124	7 831	- 11 415	- 11 987	- 10 434	- 3 678	- 3 863	- 387	572	185
Summa	7 917	8 338	7 997	- 11 748	- 12 383	- 10 742	- 3 831	- 4 045	- 421	635	214
Summa nämndernas verksamhet	169 714	148 917	180 563	- 669 691	- 622 278	- 659 916	- 499 977	- 473 361	20 797	- 47 413	- 26 616
Centrala poster											
Justering intern ränta	3 376	3 406	4 087	-	-	-	3 376	3 406	- 30	-	30
Justering öv interna poster	415	415	412	-	-	-	415	415	-	-	-
Reavinst/reaförlost	132	-	498	- 50	-	- 174	82	-	132	- 50	82
Övriga centrala poster	1 097	78	- 2 776	2 421	2 961	- 1 594	3 519	3 039	1 019	- 540	480
Summa centrala poster	5 020	3 899	2 221	2 371	2 961	- 1 768	7 392	6 860	1 121	- 590	532
Summa:	174 734	152 816	182 784	- 667 320	- 619 317	- 661 684	- 492 585	- 466 501	21 918	- 48 003	- 26 084
Avgår interna debiteringar	- 44 012	-	- 47 101	44 012	-	47 101	-	-	- 44 012	44 012	-
Avgår avdelningarnas avskrivningar	-	-	-	20 170	-	22 354	20 170	-	-	20 170	20 170
Verksamhetens intäkter och kostnader enl resultaträkningen	130 722	152 816	135 683	- 603 138	- 619 317	- 592 229	- 472 415	- 466 501	- 22 094	16 179	- 5 914
Kommunens av-/nedskrivningar	-	-	-	- 24 177	- 20 731	- 24 603	- 24 177	-	-	- 3 446	- 24 177
Skatter och statsbidrag	482 519	469 746	472 378	-	-	-	482 519	469 746	12 773	-	12 773
Finansiella poster	256	325	2 005	- 3 510	- 3 570	- 4 109	- 3 254	- 3 245	- 69	60	9
Resultat	613 497	622 887	610 066	- 630 825	- 643 618	- 620 941	- 17 327	-	- 9 390	12 793	- 17 327

Specifikation över under året beslutade budgetförändringar

Styrelse/nämnd (tkr)	Budget 2021 enl kommunplan	Förändringar enl beslut	Budget 2021 efter förändringar
Kommunfullmäktige pol org	860		860
Revision	755		755
Valnämnd	12		12
Överförmyndarnämnd			
Politisk organisation	77		77
Verksamhet	<u>841</u>		<u>841</u>
Summa:	918		918
Kommunstyrelse			
Politisk organisation	3 113		3 113
Tillväxtavdelning	0		0
Vård- och omsorgsavd ^{2, 4, 5}	136 891	3 105	139 996
Teknik- och infrastrukturavd ^{1, 4}	30 844	-189	30 655
Stab ³	37 834	300	38 134
Skol- och barnomsorgsavd ¹	153 358	126	153 484
Social avdelning ^{1, 2}	<u>77 091</u>	<u>443</u>	<u>77 534</u>
Summa:	439 131	3 785	442 916
Gemensamma anslag			
Utveckling/Struktur ³	1 000	-300	700
Brist	-36 120		-36 120
Delade resurser	43 775		43 775
Pensioner, löneskatt	<u>15 500</u>		<u>15 500</u>
Summa:	24 155	-300	23 855
Bygg- och miljönämnd			
Politisk organisation	182		182
Bygg- och miljöavdelning	<u>3 863</u>		<u>3 863</u>
Summa:	4 045		4 045
Summa nämndernas verksamhet:	469 876	3 485	473 361
Finansiering ⁵	-	-	-
	0	6 970	0

1. Flytt av lokalvård (243 tkr)
2. Flytt av personligt assistans-ärende (421 tkr)
3. EKV § 54/2021 utveckling och struktur (300 tkr)
4. Hyra förråd Gellinergården (41 tkr)
5. Statsbidrag God vård och omsorg om äldre

INVESTERINGSREDOVISNING

Investeringarna har en femårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de fyra därefter följande åren utgör planeringsår. Den beslutade totalutgiften för investeringsprojekt, vars planerade genomförandetid omfattar flera år fördelas på anslag för budgetåret och respektive planeringsår.

Årets investeringar

Beslutad investeringsbudget för 2021 uppgår till 29,9 miljoner kronor inklusive ombudgeteringar från 2020.

Under året har 15,1 miljoner kronor förbrukats. På grund av beslutat investeringsstopp och att en del planerade investeringar inte hunnit färdigställas, kommer 11,2 miljoner kronor att begäras ombudgeterade till 2022.

Förändringar investeringsbudget 2021

Kommunstyrelsen

(tkr)

Investeringsbudget enligt kommunplan 2021 - 2023 (kf § 151/2020)	22 490,0
Omföring från investeringsbudget 2020 (kf § 39/2021)	7 455,2
Förändrad investeringsbudget 2021:	29 945,2

Medel för uppkomna behov

I budgeten finns 0,5 miljoner kronor till investeringar för uppkomna behov. Totalt återlämnas nästan hela beloppet.

Vård- och omsorgsavdelning

De medel som finns i budgeten för inventarier och trådlöst nät till äldreboenden kommer på grund av pandemin och investeringsstoppet, att begäras ombudgeterade till 2022.

Teknik- och infrastrukturavdelning

Avdelningen har genomfört investeringar för drygt 13,7 miljoner kronor. Bland de större investeringar som genomförts kan nämnas åtgärder på gator och vägar, både inom Bräcke, Gällö, Pilgrimstad, Fjällsta och Stavre, ombyggnationer på skolor samt åtgärder av hissar både inom skola och bostäder. Den markinvestering som kommunen gjorde år 2020 för projekt Sjölyckan har, efter att boendet nu färdigställts, inrymts i kalkylen och kunnat bekostas av SBO. Det innebär att kommunen i år fått tillbaka de investerade 1,5 miljoner kronor. På grund av investeringsstopp och att planerade investeringar inte hunnits med kommer 7,6 miljoner kronor att begäras ombudgeterade till 2022.

Stab

Staben ansvarar för IT-investeringar. Av den totala budgeten på knappa tre miljoner har 1,2 miljoner kronor upparbetats under året. De poster som enligt prognosen kommer begäras ombudgeterade är nätverksutrustning för att det inte hunnits med samt del av budgeten för servrar samt surfplattor till revisionen på grund av investeringsstoppet, totalt 0,9 miljoner kronor.

Skol- och barnomsorgsavdelning

Avdelningen har en budget på totalt 1,1 miljoner kronor. På grund av investeringsstoppet kommer kvarvarande drygt en miljon kronor att begäras ombudgerade till 2022.

Finansiering

De investeringar som hittills genomförts under året har finansierats med egna medel.

Pågående byggnationer

Följande investeringar är per den 31 december inte färdigställda. Det innebär att de ingår i investeringsredovisningen men att de inte aktiverats som anläggningstillgång.

(tkr)

Beskrivning	Belopp
Gällö brandstation konsulter	12,9
Laddstationer konsulter	29,1
Ventilaton Pilgrimstad skola, konsulter	33,6
Byte tak Kälarne skola, konsulter	6,8
Projektering ventilation Revsundsvägen Gällö	14,6
Konsulter matavfallsinsamling	74,5
	171,5

Försäljning/köp

Mark- och fastighetsförsäljning (tkr)

Bergsvägen 1, Pilgrimstad	800,0
Västanede 2:83, mark (1 kr)	-
Västanede 2:84, mark (1 kr)	-
Bräcke 1:376 del av, mark	30,0
Rodret 1, mark återbetalning	- 10,2
Alanäset 1:83, mark	5,0
Summa:	824,8

Kapitalkostnader

Verksamheterna belastas med kapitalkostnader av två slag, dels internränta och dels avskrivning. Internräntan för 2021 har uppgått till 1,25 procent. Internräntan beräknas på det oavskrivna bokförda värdet på anläggningstillgångarna. Under året har internränta belastat verksamheterna med 3,4 miljoner kronor. Avskrivningar motsvarar värdeminskningen på anläggningstillgångarna och per den 31 december 2021 har avskrivningskostnaderna för materiella anläggningstillgångar uppgått till 20,2 miljoner kronor. Det är 0,5 miljoner kronor lägre än budgeterade avskrivningskostnader.

Avskrivningar inklusive avskrivningar för finansiell leasing har uppgått till 24,2 miljoner kronor. Avskrivningar för finansiell leasing har inte budgeterats som avskrivningar utan de posterna finns budgeterade som lokalkostnader respektive billeasingkostnader.

Investeringsredovisning per projekt, tkr

(tkr)	Bokslut 2021-12-31	Budget 2021	Begäran, om- budgeteras till 2022	Avvikelse mot budget
KOMMUNSTYRELSEN				
<u>Kommunledning</u>				
Extra investeringsmedel för behov	44,5	500,0	-	455,5
Summa:	44,5	500,0	-	455,5
<u>Vård- och omsorgsavdelning</u>				
Inventarier vård och omsorg	-	400,0	400,0	-
Trådlöst nät äldreboenden	-	1 200,0	1 200,0	-
Trådlöst nät hemtjänst	26,6	80,0	53,4	-
Summa:	26,6	1680	1653,4	-
<u>Teknik- och infrastrukturavd</u>				
Reningsanläggningar	177,1	1 000,0	572,9	250,0
Nya brandlarm SBF-godkända	712,7	500,0	-	212,7
Yttre miljö	394,4	500,0	-	105,6
Verksamhetsanp kom lokaler	1 213,6	1 000,0	-	213,6
Ombyggnation Gällö brandstation	133,9	1 155,0	1 021,1	-
Laddstolpar kommunparkeringar	57,5	600,0	542,5	-
Utegård Gällö förskola, kronvägen	-	291,4	-	291,4
Gator och vägar	3 943,5	3 662,1	-	281,4
Driftövervakn/energieffektiv.	950,7	1 274,0	315,7	7,6
Ombyggnad gator fastigheter	600,0	600,0	-	-
Byte tak och fallskydd fastigheter	367,7	1 683,3	1 315,6	-
Byte fönster och dörrar fastigheter	862,0	1 312,9	450,9	-
Byte gatubelysning	158,0	250,0	-	92,0
Nytt VA-verk Hunge	699,4	510,6	-	188,8
Ombyggn bostäder/lokaler	2 316,8	1 500,0	-	816,8
Stambyten bostäder	23,5	1 803,4	779,9	1 000,0
VA-anläggningar	-	750,0	500,0	250,0
Ny gata - Sjölyckevägen	260,3	270,9	-	10,6
Yttre miljö Sjölyckan	596,7	1 445,0	-	848,3
Yttre miljö Sjölyckan, finansiering SBO	- 1 555,0	-	-	1 555,0
UV-ljus VA	-	70,6	-	70,6
Matafallsinsamling	140,9	1 500,0	1 359,1	-
Dusch- o omklädn Gällö skola	18,4	350,0	331,6	-
Passersystem Tallgläntan	423,2	500,0	76,8	-
Kök särskilda boenden	-	350,0	350,0	-
Passersystem Gellinergården	718,9	520,0	-	198,9
Invest fritidsanläggningar	398,4	211,5	-	186,9
Systematiskt brandskyddsarbete	143,0	100,0	-	43,0
Summa:	13 755,6	23 710,7	7 616,1	2 339,0

(tkr)	Bokslut 2021-12-31	Budget 2021	Begäran, om- budgeteras till 2022	Avvikelse mot budget
<u>Staben</u>				
Personaldatorer	733,0	650,0	-	83,0
Trådlöst nät Dagcenter	51,1	300,0	60,0	188,9
Nätverksutrustning	251,8	1 066,7	600,0	214,9
Serverar	-	400,0	150,0	250,0
IT enligt plan	119,0	300,0	-	181,0
Surfplattor revisionen	-	40,0	40,0	-
Nytt san, disklagring	84,0	200,0	-	116,0
Summa:	1 238,9	2 956,7	850,0	867,8
<u>Skol- och barnomsorgsavd</u>				
Inventarier	42,6	247,8	205,2	-
Elevdatorer/surfplattor	-	350,0	350,0	-
Fast nät Gällö skola	-	500,0	500,0	-
Summa:	42,6	1 097,8	1 055,2	-
Summa bruttoinvesteringar:	15 108,2	29 945,2	11 174,7	3 662,3
Avgår investeringsbidrag:	-	-	-	-
S:a nettoinvesteringar:	15 108,2	29 945,2	11 174,7	3 662,3

MILJÖREDOVISNING

Kommunens miljömål

Kommunens miljömål är valda utifrån de lokala förutsättningar och behov som finns. Kommunen ska agera för att bromsa klimatpåverkan och anpassa den kommunala infrastrukturen för att möta de risker som klimatförändringar kan medföra. Kommunen ska prioritera att begränsa klimatgasernas påverkan på miljön. Detta ska gälla för alla enheter och avdelningar i kommunen. Några av de miljömål kommunen följer upp är:

- Dricksvattnet ska vara av god kvalitet. Dricksvattentäkterna i kommunen ska skyddas mot negativ påverkan.
- Det ska säkerställas att hanteringen av farligt avfall i kommunen sker på ett tillfredsställande sätt.

Länsstyrelsen i Jämtlands län och Region Jämtland/ Härjedalens Energi- och klimatstrategi 2020 - 2030

År 2019 antog Länsstyrelsen i Jämtlands län och Region Jämtland Härjedalen en energi- och klimatstrategi. Den togs fram i dialog med kommuner, näringsliv, intresseorganisationer och akademi i länet. Kommunstyrelsen beslutade den 22 maj 2019 att ställa sig bakom målen i strategin. Målen är:

- Fossilbränslefritt 2030.
- Minst 10 % minskade utsläpp av växthusgaser per år under perioden 2020 – 2030.

Kommunens energieffektiviseringsstrategi

I juni 2013 antog kommunfullmäktige en energieffektiviseringsstrategi med angivna mål för 2014 och 2020 med utgångspunkt från 2011 (kf § 49/2013). Syftet med strategin har varit att systematiskt arbeta med kommunens totala energianvändning och genomföra lönsamma energieffektiviseringsåtgärder i kommunens verksamheter. Strategin har omfattat mål för energieffektivisering från 2014 till 2020 samt en handlingsplan med åtgärder.

Nyckeltal

	2019	2020	2021
Insamlad mängd farligt avfall/invånare	59,1 kg	32,0 kg	16,2 kg
Skyddsområden för vattentäkter ⁵	6+3 på gång	6+3 på gång	7+2 på gång
Andelen miljöfordon ⁶	6 % 5 (79)	19 % 14 (73)	30 % 21 (69)

⁵ Pågående ärenden är under beredning hos Länsstyrelsen

⁶ Uppföljning redovisas varje år utifrån de definitioner av miljöfordon som gäller för respektive år. Det innebär att siffrorna inte är jämförbara.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är i allt väsentligt upprättad enligt kommunallagen, lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt de rekommendationer och informationer som Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) utarbetat. Detta innebär sammantaget att årsredovisningen är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Avstämning av RKR:s rekommendationer

R2 Intäkter

Principen för när inkomster ska intäktsredovisas följer LKBR och RKR R2. Klassificering av intäkter sker enligt rekommendation och resultaträkningen är uppställd därefter. Inkomster som ej uppfyller kraven för att klassas som intäkter periodiseras och redovisas som en skuld i balansräkning. Intäkter specificeras i not innehållande de upplysningar som krävs.

EU- och statsbidrag redovisas enligt de villkor och restriktioner som gäller för respektive bidrag.

Överuttag av VA-avgifter och renhållningsavgifter bokförs som förutbetalad intäkt och underuttag av VA-avgifter och renhållningsavgifter bokförs som negativt resultat. Justering kan dock ske över en treårsperiod. Enligt vattentjänstlagen kan överskott också avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar.

Preliminära slutavräkningar för skatteintäkter baseras i delårsrapporten på SKR:s decemberprognos och specificeras i not.

Kommunen avviker från rekommendationen i följande fall:

- Anslutningsavgifter är endast en liten del av VA-verksamhetens intäkter och de intäktsförs direkt på resultatet det år de debiteras.

R3 Redovisning av immateriella tillgångar

Kommunen berörs inte av rekommendationen.

R4 Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärden minskat med avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Anläggningarna skrivs av planerligt i förhållande till uppskattad nyttjandeperiod. Kommunen har beaktat RKR:s idéskrift om avskrivningar men gör en egen bedömning för anläggningstillgångarnas nyttjandeperiod. Avskrivningstider redovisas i not. Investeringar som aktiveras har som princip ett anskaffningsvärde på lägst 50 tkr och en nyttjandetid överstigande tre år.

Avskrivningar påbörjas den 1 januari året efter aktivering. Syftet är att få bättre kvalitet i planering och uppföljning.

R5 Leasingavtal

Leasingavtal klassificeras som finansiella och operationella. Klassificeringen grundar sig på avtalets ekonomiska innebörd och inte på dess civilrättsliga form. Ett leasingavtal klassificeras som finansiellt om det innebär att de ekonomiska fördelar och ekonomiska risker som förknippas med ägandet av objektet i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Objekt som innehas enligt ett finansiellt leasingavtal redovisas som anläggningstillgång i balansräkningen. Förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som skuld i balansräkningen. Värdering av respektive leasingobjekts anskaffningsvärde och skuld sker enligt rekommendation. De avskrivningar och räntekostnader som ett finansiellt leasingavtal medför redovisas i resultaträkningen. Leasingavtal som inte betraktas som finansiella klassificeras som operationella. Leasingavtal avseende objekt som betraktas som korttidsinventarier klassificeras alltid som operationell leasing. Upplysningar om finansiella avtal lämnas i not.

R6 Nedskrivningar

Inga nedskrivningar eller återföring av tidigare gjorda nedskrivningar har varit aktuella under året.

R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder

Upplysningar lämnas om finansiella tillgångar och skulder i förvaltningsberättelse och i noter. Lånekostnader redovisas enligt huvudmetoden och belastar resultatet för den period de hänförs till. Upplysningar och lånekostnader och räntesatser lämnas i förvaltningsberättelsen samt i noter.

R8 Derivat och säkringsredovisning

Kommunen berörs inte av rekommendationen.

R9 Avsättningar och ansvarsförbindelser

Pensionsförpliktelser har tagits upp som avsättning respektive ansvarsförbindelse i enlighet med rekommendationen. De belopp som tagits upp grundar sig på KPA:s pensionsskuldberäkning. Avsättningar för deponi har tagits upp till av det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Beloppet baserar sig på en extern beräkning som gjorts för Kålarne deponi samt utifrån den beräkningen en bedömning för deponin i Bräcke. Redovisning sker i förvaltningsberättelse och i not.

R10 Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS och redovisas enligt den så kallade blandmodellen i enlighet med LKBR. Både pensionsförpliktelser som klassificerats som avsättning och förpliktelser som klassificerats som ansvarsförbindelse redovisas inklusive särskild löneskatt.

Pensionsförpliktelse till anställd enligt visstidsförordnande eller till visstidspension för förtroendevald redovisas som avsättning, om utbetalning påbörjats, oavsett när intjänandet skett. Detsamma gäller förpliktelse där utbetalning kommer att ske inom kort.

Pensionsförpliktelse till anställd enligt visstidsförordnande eller visstidspension till förtroendevald där utbetalning ej påbörjats redovisas som ansvarsförbindelse. Pensioner till förtroendevalda redovisas enligt kommunfullmäktiges beslut i enlighet med OPF-KL.

Pensionsavgiften för den avgiftsbestämda ålderspensionen redovisas på det år avgiften avser, det vill säga intjänandeår. Upplysningar lämnas i not om pensionsavsättning och ansvarsförbindelser för pensioner enligt rekommendation. Aktualiseringsgraden definieras som den andel av personakterna för nuvarande och tidigare anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar. I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om de totala pensionsförpliktelserna för kommunkoncern och kommun. Förvaltningsberättelsen innehåller upplysning om kommunens förvaltning av pensionsmedel.

R11 Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller i kassaflödesrapporten. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och där beloppen normalt sett är lika med eller större än 0,5 miljoner kronor. Realisations- vinster/förluster redovisas alltid som jämförelsestörande.

R12 Byte av redovisningsprinciper ändringar i uppskattningar och bedömningar samt rättelser av fel

Kommunen har från och med 2019 valt att tillämpa RKR R5 och bedömt ett hyresavtal och ett antal leasingavtal för tjänstebilar som finansiell leasing. Kommunen har valt att inte göra någon omräkning eller ändring av jämförelsetal med anledning av att effekten inte bedöms vara av väsentlig betydelse.

R13 Redovisning av kassaflöden

I kassaflödesanalysen framgår rörelsekapitalets förändring. Justeringar av poster som ej är likviditetspåverkande specificeras och väsentliga betalningsflödespåverkande händelser som avviker från det normala redovisas.

R14 Drift- och investeringsredovisning

Drift- och investeringsredovisningen är utformad så att utfallen kan stämmas av mot fullmäktiges budget. Uppgift har lämnats om årets beslutade budgetförändringar.

R15 Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen i årsredovisningen är i allt väsentligt upprättad enligt rekommendation R15.

R16 Sammanställda räkenskaper

Sammanställda räkenskaper upprättas enbart i årsredovisningen. I den sammanställda redovisningen ingår bolaget MidSweden 365 AB (89,94 procent), Jämtlands Gymnasieförbund (6,48 % och Jämtlands räddningstjänstförbund (8,23 %). Kommunen sammanställer räkenskaperna genom konsolideringsmetoden som innebär att endast ägd andel av de kommunala koncernföretagens räkenskapsposter medtas i de sammanställda räkenskaperna.

R17 Delårsrapport

Delårsrapporter upprättas i allt väsentligt enligt rekommendation R17.

Övrigt

Semesterlöne- och övertidsskulden är uppbokad och redovisas som kortfristig skuld. Semesterskuldsförändringen kostnadsförs.

Ord- och begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Fast och lös egendom avsedd att stadigvarande innehas.

Eget kapital

Kommunens totala tillgångar minus kommunens kortfristiga och långfristiga skulder.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga lån och skulder som har en löptid understigande ett år.

Långfristiga skulder

Skulder med en löptid överstigande ett år.

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag.

Balansräkning

Balansräkningen visar kommunens totala tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital per bokslutsdatum.

Resultaträkning

Resultaträkningen redovisar de kostnader och intäkter som kommunen haft under räkenskapsåret. Den visar det ekonomiska resultatet för året som gått, förändringen av eget kapital.

Kassaflödesanalys

I kassaflödesanalysen visas in- och utbetalningar under året. Man kan se hur medel tillförts och hur de använts.

Nettokostnader

Driftkostnader, efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.

Omsättningstillgångar

Lös egendom som inte är anläggningstillgång, till exempel bankmedel.

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga graden av egna finansierade tillgångar.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt, förmåga att betala kortfristiga skulder i rätt tid.

För Bräcke kommun

Bräcke den / 2022

Jörgen Persson
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Loock
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

.....
Catrine Blomqvist
Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande

FAKTA OM BRÄCKE KOMMUN

År	Antal
2021-12-31	6 175
2020-12-31	6 181
2019-12-31	6 298
2018-12-31	6 376
2017-12-31	6 501
2016-12-31	6 492
2015-12-31	6 455
2014-12-31	6 463
2013-12-31	6 559
2012-12-31	6 655
2011-12-31	6 750
2010-12-31	6 885
2009-12-31	6 865
2008-12-31	7 009
2007-12-31	7 109
2006-12-31	7 202
2005-12-31	7 192
2004-12-31	7 282
2003-12-31	7 359
2002-12-31	7 406
2001-12-31	7 400

Åldersfördelning 2021-12-31

Ålder (år)	Antal	Andel
0 - 5	350	5,7%
6 - 15	626	10,1%
16 - 18	208	3,4%
19 - 24	314	5,1%
25 - 44	1 124	18,2%
45 - 64	1 751	28,4%
65 - 79	1 375	22,3%
80+	427	6,9%
	6 175	100,0%

Antal invånare per församling

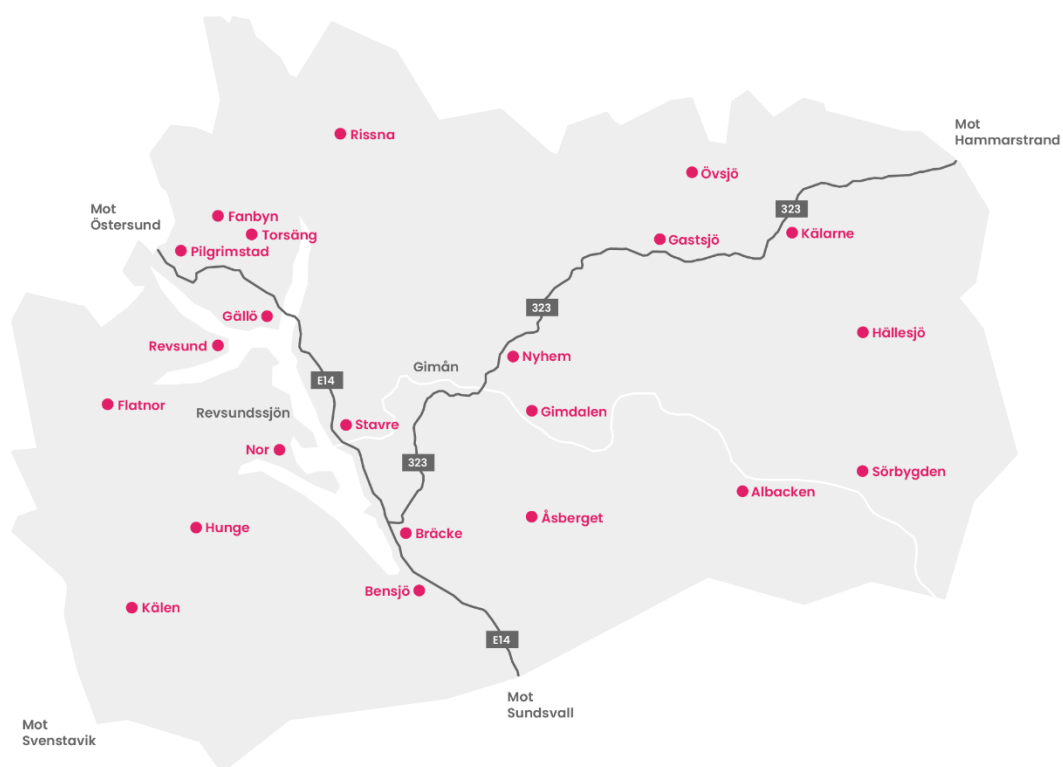
Församling	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Bräcke/Nyhem	2 127	2 185	2 207	2 271	2 265
Hällesjö/Håsjö	1 217	1 243	1 270	1 306	1 288
Sundsjö/Revsund/Bodsjö	2 837	2 870	2 896	2 921	2 939
Summa kommunen:	6 181	6 298	6 376	6 501	6 492

Kommunala skatte- och avgiftssatser 2021

Församling	Kommunal- skatt	Region- skatt	Avgift svenska kyrkan	Begravnings- avgift	Summa skatt inkl kyrkoavgift
Bräcke/Nyhem	23,39	11,70	1,625	0,253	36,97
Hällesjö/Håsjö	23,39	11,70	1,350	0,253	36,69
Revsund/Sundsjö/Bodsjö	23,39	11,70	1,625	0,253	36,97
Genomsnitt:	23,39	11,70	1,53	0,25	36,88

Bräcke kommun

Box 190, 843 21 BRÄCKE

Tel 0693-161 00 (växel)

Hemsida: www.bracke.se

E-post: bracke@bracke.se